

Déli Hírlap

A bánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
 I, Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Beteljesedett jóslat

Chamberlain angol miniszterelnök az ellentmondások pergőtüzében tartotta meg a norvégiai visszavonulásra vonatkozó beszámolóját az alsóházban. Így számolni lehet azzal az eshetőséggel, hogy a kormány nemigen maradhat meg sokáig jelenlegi összetételében. Chamberlain utódjaként Halifax lordot emlegetik, de valószínűleg részt fognak venni a kormányban Duff Cooper, Eden, Morrison és Lloyd George is, aki heves szavakkal bírálta az illetékes politikai vezeték eddigi magatartását. Midőn kiemelte az angol nemzet áldozatkészségét, egyszersmind megállapította azt is, hogy a helyzet igen komoly, s csak úgy várható reményteljes jobbulás, ha helyrehozzák azokat a hibákat, amelyeket a kormány mindaddig elkövetett. Ha ez nem történik meg, úgy a parlament hazaárulást követ el a nemzet ellen, amelynek életérdekeit fenyegeti mindaz, ami a legutóbbi időben történt.

Ilyen megdöbbentő szavakkal nyilatkozott meg Lloyd George redivius, aki már az elmúlt világháborúban is oly nagy szerepet játszott az angol politikában, s most ugylátszik közel a nyolcvan esztendőhöz, ismét helyet kap majd országának kormányzásában. Érdekes lesz az ő szereplése, de még érdekesebb az, hogy annak idején megjövendölte a bekövetkezett tragikus összelitkőzést, sőt megjövendölte azt is, hogy fehér haja ellenére ő maga is e szörnű bekövetkezések élő részese lesz. Ez a nagyszerű fejű ember, aki élesebben látta az eljövendő eseményeket, mint bármely más politikus, messzi idők távlatából meglátta az örvényt, amelybe a világ belezuhanni készül és volt elég bátorsága arra is, hogy a készülődő kataklizma okaira már annak idején kérlelhetetlen világossággal rámutasson.

Lloyd George kezdeményezésére tartották meg 1922-ik esztendő tavaszán a genouai konferenciát. Egy békésebb, kiengesztelődött szellemű Európa alapját akarta ő barátságos tanácskozások révén megvetni. Genua örökké ege alatt a bontakozó tavasz virágos pompájában, a feltámadó természet boldog derűjében eredményt ígért e vállalkozás, hogy mégis csak sikerül megbékéltetni a szenvedésekben vonagló széttépett Európát. Tíz millió munkanélkülit tartottak nyilván akkor. Akadozott a kereskedelem, a termelés, legfőbb ideje volt tehát megszüntetni ezeket az áldatlan viszonyokat, amelyek anarchiával fenyegették az egész világot. A genouai konferencia az államférfiak, diplomaták és gazdasági szakértők sohasem látott tömegeit vonzotta. Akik Európa vezetésében számot tettek, mind megjelentek ott. Ez előtt a díszes gyülekezett előtt tartotta meg Lloyd George élete legnagyobb beszédét, egy lélekbelemarkoló szöveget, amelyhez hasonlót még senki sem hallott. Akik jelen voltak, azoknak még évekkel később is lelkiükben visszacsendültek ezek a megdöbbentő erejű szavak:

— Európai katasztrófa előtt állunk, ha nem sikerül megteremtünk az igazi békét — mondotta. — A viharfelhők egyre komorabban gomolyognak. A szerencsétlenség már végzetesen közeledik hozzánk. En öreg ember vagyok. Nézzék meg a hófehér hajamat. De ezek a fehér hajak még megérik a borzalmas katasztrófát, ha nem sikerül utolsó pillanatban a békét megmenteni. Ha győztünk is, az ilyen dolgok nem szoktak a végtelenségig tartani. Figyelmeztetem már önöket eleget és figyelmeztetem önöket most is. Csak az igazi békés meggyezésben bízhatunk. Enélkül mindazok, akik ma itt ülünk barátságosan egymás mellett, saját szerencsétlenségünket és az unokáink szerencsétlenségét fogjuk megérni. A végzet ott leselkedik mind egyikünk széke mögött, uraim...

Leírhatatlan hatást keltett ez a beszéd. Lloyd George két szemei lángoltak, fehér ső-

rénye szikrákat szórt a magas homlok fölött. Megdöbbsent csend támadt a látóki szavak nyomában, mintha mindenki mögött ott leselkednék a sors. A nagy szónok tizennyolc esztendővel ezelőtt az igazi béke, az igaz kiengesztelődés mellett tört lándzsát. A jóslat beteljesedett. A nyolcvan évhez közeledő aggastyán galamb-ősz hajával megérte az új világháborút, s min-

minden jel arra vall, hogy még nagy szava is lesz ebben a viaskodásban. Talán még él benne a régi apostoli szellem, talán még ma is ugyan akarja az igazi lelkek kiengesztelődésén alapuló békét, mint Genuában. Ha így van, akkor a Gondviselés segítségével, talán még nagyobb szerep vár rá az ujjonnan megalakítandó kormányban.

Az angol ellenzék a kudarcokért a kormányt teszi felelőssé

A lordok háza mai ülésén is élesen támadták Chamberlaint. Németországban nem keltett különösebb hatást az angol miniszterelnök beszéde
A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Londonból jelentik: A lordok házában az ülésen lord Strabalg a munkáspárti ellenzék vezető elismeréssel adózott az angol csapatoknak norvégiai teljesítményeiért, majd megállapította, hogy a kormány hadvezetőségében meglehetősen bizonytalanságot lát és bizonytalan, hogy sikerül-e helyrehozni a mulasztásokat. Még az esetben is, ha a kormány igaza van és ha a norvégiai vállalkozás csak másodrendű vállalkozás, meg kell állapítani, hogy azt rosszul vezették. Mindennek főoka, hogy a kormány összetételében gyengeségek vannak. Elítéli azt az irányzatot, amely a kudarcért a norvégokat okolja és elismeréssel beszél a norvég had-

seregről. Bizonyos, hogy Berlinben készen állanak a tervek a minden irányban való támadásra, de Angliának is fel kellett volna készülni azok kivédésére. Miért nem hajtottak végre eredményesebb tengeri vállalkozást Osló és Trondhjem ellen. Úgy értesült, hogy

a trondhjemi erőd védelmét két kiöregedett parti üteg látta el, amelyet könnyen le lehetett volna győzni. Javasolta, hogy külön bizottságot küldjenek ki a norvégiai hadjáratról kapcsolatos vizsgálat lefolytatására. Majd végül megkérdezi, hogy miért nem hatolt be az angol hajóhad a norvég kikötőkbe.

A munkáspárt elítéli a kormány politikáját

Az alsóház ülésén Mander liberális képviselő kérdést intézett a kormányhoz, vajjon háborús eszéj közbe tartozik-e Dánia függetlenségének és szabadságának helyreállítása. A kérdésre a kormány nevében Buttler külügyi államtitkár igennel válaszolt.

Egy másik kérdésre Buttler kijelentette, hogy még nem állapították meg a moszkvai angol nagykövet visszatérésének idejét.

Strauss munkáspárti képviselő megkérdezte, tisztában van-e a kormány azzal, hogy örültség a mai helyzetben, ha nem küldenek nagykövetet Moszkvába.

Buttler erre csak ennyit válaszolt: Természetesen.

A vita kezdete előtt a szokásos kérdések során Ramsay képviselő megkérdezte, vajjon gondoskodni

Berlin hidegen fogadta Chamberlain beszédét

Berlinből jelentik: Chamberlain kijelentéseit kormánykörökben nagy érdeklődéssel várták, de hamarosan az a vélemény alakult ki, hogy a nyilatkozattól nem lehet semmi féle különösebb hatást várni, ami befolyásolná a feszült légkört, mert semmiféle vonatkozásban nem tartalmazott felvilágosítást a szövetségesek szándékaira vagy háborus elszöndolásaira vonatkozólag és nem árulta el mi készítette a szövetségeseket a földközi-tengeri intézkedések megtételére. Ennek következtében a sereg politikai megfigyelőknek az a véleményük, hogy a legközelebbi napokban továbbra is az a kérdés marad szőnyegen, vajjon a német megítélésnek megfelelően a nyugati szövetségeseknek balkán és

kíván-e a kormány, hogy a Narviknál levő szövetséges csapatok ne legyenek kitéve az ellenség légi fölényének.

A kérdésre Chamberlain miniszterelnök válaszolt. Biztosította Ramsayt, hogy a kormány megfontolta ezt a kérdést. Ezután kegyeletos szavakkal emlékezett meg a miniszterelnök Lansbury volt munkáspárti vezető haláláról.

Sor került Sir Herbert Morris felszólalására. Kijelentette, hogy

a munkáspárt határozottan elítéli a kormány jelenlegi politikáját.

Közölte, hogy nem zeveti őket sem párt, sem pedig személyi érdek. Majd előterjesztette a munkáspárt szavazást kérő indítványát, amelyet Chamberlain miniszterelnök elfogadott

délkelet-európai támadó magatartására kell e számítani, vagy pedig

nyugtalanúság keltésével német megelőző akciókat akarnak kierőszakolni

az említett területen. Emellett egyre több megjegyzéssel kísérik Berlinben azt a körülményt, hogy a szövetségesek a nyugati frontról egyáltalán nem tesznek említést. Ez ismét annak a német elgondolásnak ad tápot, hogy talán a földközi-tengeri intézkedésekkel mást akarnak leplezni.

A BESZÉD HATÁSA KÜLFÖLDÖN.

Chamberlain beszédét nagy érdeklődéssel várták az Egyesült Államokban és annak elhangzása

után az a meggyőződés vált urrá, hogy ezt a válságot is tul fogja élni. A Churchill részére juttatott újabb meghatalmazást meglepedéssel vették tudomásul, bár bizonyos megfigyelők szerint ez csak azért történt, mert így akarták az ellenzék élesebb kritikáinak elejét venni.

Svéd nem hivatalos körökben megállapítják, hogy Chamberlain beszédével nem magyarázta meg kellőképpen az angol csapatoknak Középnorvégiából történő visszavonását. A svéd sajtóra vonatkozó megállapításait pedig közérdeklődéssel fogadták, mert Svédország beszédeiben és tetteiben is mindenkor a legszigorúbb szemléltséget tanúsítja.

ÁLLANDÓ ÉS TÜRNETETLEN KÖZBESZÓLÁSOK

Londonból jelentik: Chamberlain beszédének hangja védekező és nyugodt volt és annak első részét barátságosan fogadták. Rövidesen kiderült, hogy a kormány többsége el van határozva, hogy továbbra is támogatja. Ezt látva az ellenzék megváltoztatta magatartását és

állandó türelmetlen és bíráló közbeszólásokkal zavarta Chamberlaint.

A beszéd végén nem hangzott el olyan erős taps, mint annak elején és látható volt, hogy Chamberlainnek nem sikerült meggyőzni az ellenzékét, mert Attlee nyomban részletes bírálatba kezdett.

„TOVÁBB NEM MEHET UGY, MINT EDDIG...”

Angol politikai körökben, különösen Amery, konzervatív párti képviselő, volt miniszter felszólalása keltett feltűnést, élesen bírálta az angol hadvezetést.

— Nem lehet tovább úgy, mint eddig — mondotta. Változásnak kell történnie. Elsősorban is a kormány összetételét kell megváltoztatni. Háboru idején lényeges követelmény, hogy előbb terveket dolgozzanak ki, amelyeket határozott és gyors cselekvésnek kell követnie.

A legközelebbi meglepetés egyik percről a másikra bekövetkezhetik, Hollandiában, vagy a Földközi tengeren.

Mennyi időt szenteltek a katonai vezetők a részletes és alapos előkészületekre? Az egyedüli helyes út az, hogy a hadvezetés egyetlen felső vezetésnek legyen alávetve és ezt a szerepet legjobban egy olyan háborus kabinet végezhetné el, mint amelyet Lloyd George alakított a világ-háboru idején és amelyet egy a képviselőház, mint a közvélemény is határozottan követel.

Amery, volt miniszter Cromwellnek a következő idézetével fejezte be beszédét:

— „Eleget tartózkodtatok itten azokért a jókért, amiket cselekedtek. Távozzatok, mondom nektek és legyen elég belőletek. Az Ur nevében távozzatok.”

ATTLEE ELLENZÉKI VEZÉR SÜLYOS BÍRALATA.

Attlee úrnagy, a munkáspárti ellenzék vezetője a parlamenti vita során elmondott beszéde után a következőket mondotta:

— A közvéleményben az a felfogás alakult ki, hogy azok az emberek, akikre rábízták a közügyek vezetését, állandó tévedéseket követnek el. A tévedés már ott kezdődött, amikor nem hitték el, hogy Hitler megtámadja Csehszlovákiát és nem vették észre, hogy Norvégia megtámadására is készül. A miniszterelnök gyöngesége abban mutatkozik meg, hogy befolyásoltja magát minisztertanácsa részéről, akiket rossz tanácsadók vesznek körül, vagy pedig már pihenésre szorulnak. Ebben az élet-halálharcban nem bízhatjuk sorunkat ilyen emberekre. Az alsóház a felelősség ezért és bár megdönthetetlen az a meggyőződés, hogy a háborút meg fogjuk nyerni, de cél elérése érdekében azonban nem azokra az emberekre van szükségünk, akik most vezetik az ügyeket.

EGYIK KUDARCOT A MÁSIK UTÁN.

Attlee úrnagy, a munkáspárt vezetője beszédének elején meleg rokonszenvét nyilvánította a norvég nép iránt, amelynek békés országa most hadszíntérré vált. Véleménye szerint a kiűritést az angol csapatok igen ügyesen hajtották végre,

mindamelllett azonban mégis visszavonulás történt, ami kudarcot jelent.

Megállapítja, hogy a miniszterelnök elmondott beszédében túlságosan bizakodó volt.

A nagy várakozást súlyos csalódás követte. Ugy látja, hogy a felszerelés és a helyszíni tájékozódás terén mulasztások történtek. A kormány túlságosan Narvik felé fordította figyelmét és az általános helyzetet nem kísérte áttekintéssel.

A Délnorvégiában vívott háboru tehát kudarcra jutott. Nem osztják Chamberlain miniszterelnök felfogásában, hogy a mostani

háborus kormány megfelelő szervezet lenne a hadviselésre. Ez a kormány vak és süket, ha nem veszi észre, hogy az ország véleményének széles rétegeit aggály tölti el

és bosszankodva látja, hogy a hadvezetésből hiányzik az erély, a hozzáértés, a lendület és elszántság. Sokan úgy látják, hogy

a hadviselésért felelős államférfiak a múltban az egyik kudarcot a másik után halmozták

és Norvégia helyzetét megelőzte Csehország és

Hitler szakállánál ragadta meg az időt...

Utána Sinclair, a szabadelvű ellenzék vezetője szólalt fel és

a norvégiai visszavonulásért a kormányt tette felelőssé.

Igen helyes — mondotta —, ha figyelmeztetik a semleges országokat, hogy vállaljanak kockázatot abból a célból, hogy a nagyobb kockázatokat elkerüljék. Kérdés azonban, vajon tette-e a kormány lépéseket abból a célból, hogy a veszélyeket leküzdjék. Vajjon, ha fokozódik a német nyomás Svédországgal szemben, hogyan tud majd segíteni Anglia és Franciaország. Befejezésül Sinclair ezeket mondotta:

— Az idő nincsen mindig a mi oldalunkon.

A mostani alkalommal Hitler szakállánál ragadta meg ezt az öreg urat, az időt.

Nekünk ugyanolyan helyzetet és erőt kell kifejtenünk cselekvéseinkben, ha meg akarjuk nyerni ezt a háborút. Fel kell már egyszer hagyni a félrendszabályokkal. A hadviselés terén sokkal több lendületet és nagyobb erélyt kell érvényesítenünk.

A kormányparti képviselők azon csoportja, a mely a kormány magatartását bírálta, elhatározta, hogy ez alkalommal nem fog bizalmatlansági indítványt beterjeszteni a hadviselés módja miatt. A munkáspárti képviselők Attlee elnökletével tegnap délelőtt ülést tartottak.

Angliát megpróbáltatások fenyegetik

A Stefani iroda közli: A szerda reggeli olasz lapok vezető helyen foglalkoznak Chamberlain angol miniszterelnök keddi esti beszédével és hangsúlyozzák azt a vihart, amely megnyilvánult a norvégiai kudarc miatt. Az olasz lapok kiemelik azt a nyugtalanságot, amelyet Chamberlain bejelentése váltott ki, hogy

Angliát milyen veszélyek és megpróbáltatások fenyegetik.

A Popolo di Roma azt írja, hogy Chamberlain ügyesen megkísérelte, hogy megnyerje a képviselők jóakarátát, de ennek ellenére beszéde olyan ellenséges fogadtatásra talált, amely példátlan az angol parlament történetében

31.116 idegen és 10.363 menekült tartózkodik az országban

Az állampolgárság nélküliek száma 12.650

Bucurestiből jelentik: A Tempo legutóbbi számában közli az utóbbi nyolc hónapra vonatkozóan az ország területén levő idegenek helyzetét. A kimutatásban szereplő első számadat a szeptember 1-i létszámot közli, míg a második számcsoport az 1940. április 1-i helyzete ismerteti. Amerikai: 398 és 336, albán: 276 és 276, indus: 18 és 15, örmény: 1239

Két német kereskedelmi hajót elsüllyesztett a saját legénysége

A szerdán megjelent német lapok közlik, hogy az Arunkas és az Ussukamal nevű német kereskedelmi hajókat

saját legénységük elsüllyesztette, hogy ne kerüljenek angol kézre. A lapok hangsúlyozzák, hogy a hajókat annak ellenére süllyesztették el, hogy az angolok agyonlövéssele fenyegették meg a hajók parancsnokait. Az Arunkas hajó Amerikából volt útban Németország felé és az Atlanti-óceánon fedezték fel az angolok, míg a másik hajót az Ajax angol csatahajó akarta elfogni.

(Rador.)

Lengyelország esete. Az ország mostani élet-halálküzelmében

a vezetés ilyen emberek kezében nem maradhat.

Általános az a vélemény, hogy a mostani háboru a szövetségesek nem veszíthetik el. Hogy azonban ezt Anglia és Franciaország megnyerje, arra

más vezetőkre van szükség

fejezte be szavait a munkáspárt vezetője.

EDEN AZ ANGOL GYŐZELMEKŐL BESZÉLT

Eden gyarmatiügyi miniszter kedden este beszédet mondott egy londoni ülésen. Kijelentette, hogy a győzelmet három tevező biztosítja: nem szabad az ellenség erejét lebecsülni, minden erőforrást letábarolni és minden feltehető módon bátran kell a háborút folytatni. Hangsúlyozta, hogy

az egész angol birodalom készen áll a nagy mértékűre,

amely hosszú és erős lesz, de elhőkelt az a szándék, hogy Anglia megszerzi a tartós békét.

GYÖRGY KIRALY KIHALLGATÁSON FOGADTA CHAMBERLAINT.

A Reuter ügynökség jelenti, hogy Keyes és Amery admirálisok beszédét az alsóházban nemcsak konzervatív többségi képviselők, hanem a liberális és munkáspárti ellenzéki képviselők túlnyomó része is nagy tapsal fogadta. A munkáspárti képviselők elhatározták, hogy nem huznak hasznát a norvég eseményekből és csak abban az esetben szavaznak a kormány ellen, ha ezt az elégedetlen konzervatív párti képviselők megteszik. Ha azok tartózkodnának ilyenmitől, úgy

az ellenzéki pártok nem fogják kezdeményezni a bizalmatlansági szavazást.

és 1236, afganisztáni: 2 és 2, belga: 114 és 112, morva: 179 és 168, brazíliai: 6 és 6, bolgár: 1291 és 1173, kanadai: 41 és 49, cseh: 681 és 505, kínai: 11 és 10, kubai: 1 és 0, dán: 28 és 47, danzigi: 3 és 0, egyp-tomi: 53 és 10, angol 446 és 415, svájci: 54 és 3, osztr: 12 és 12, francia: 610 és 572, finn: 6 és 7, német: 4375 és 4463, görög: 6829 és 6875, orosz: 3625 és 3659, jugoszláv: 2927 és 2784, lett: 30 és 31, libanoni: 3 és 1, litván: 11 és 13, luxemburgi: 5 és 5, mexikói: 1 és 3, hollandi: 118 és 131, palesztinai: 79 és 38, lengyel: 2122 és 4211, (ezekben a számokban nem foglaltatnak be a különböző katonai és polgári táborokban elhelyezett menekülteket.) perui: 1 és 1, portugál: 2 és 2, perzsa: 22 és 28, orosz: 2 és 1, szlovák: 183 és 256, spanyol: 54 és 57, svéd 34 és 25, török: 719 és 684, magyar: 2117 és 1927, ukrán: 96 és 101. A kimutatás szerint 1939 szeptember 1-én 30.701, míg 1940. április 1-én 31.116 idegen tartózkodott az országban. Ezeket kívül még igen sok Nansen útleveles, valamint örmény, török és orosz menekült tartózkodik az országban, akik nem szerepelnek a fenti adatokban. Ezeknek száma 10.363, akik az 1924 évi genfi egyezmény értelmében a román állam védnöksége alatt állnak. Fentiekben kívül 12.650 olyan polgártartanak nyilván, akik az állampolgársági felülvizsgálat alkalmával elvesztették állampolgárságukat.

CAPITOL MA APOLLO

A CSODÁK CSODÁJA

A modern színes filmgyártás remekműve. Nagyobb mint Hófehérke! A főszerepekben: JUDY GARLAND, Frank Morgan, Ray Bolger, Bert Lahr, Jacky Haley.

A Kirchfeldi pap

Ludwig ANZENGRUBER híres színműve filmen. A főszerepekben HANSY JARAY és HANSI STORK

Andalsnest környéken óriási hadizsákmány jutott a németek kezébe

Két angol cirkálót súlyos bombatalálat ért a norvég vizeken.

A német hadvezetőség jelenti: A légihaderő ismét támadást intézett ellenséges hadihajók ellen és két cirkálót bombatalálat ért.

Ugyancsak sikerrel támadták az ellenséges állásokat és a menetelő oszlopokat. Narvicktól keletre leléptek egy angol vadászpilótát. Narvickban a helyzet változatlan. Andalsnes környékén a hadizsákmány eddig a következő: 460 láda tanklőszer, 49 ágyú, amelyből 40 léghárító, 60 gránátvető készülő, 355 gépfegyver, 5500 puská, 4 és fél millió türtény és egy 300 tonnás municions vonat. A nyugati fronton Saarlautern környékén egy ellenséges támadást visszautasítottak.

Stockholmból jelentik: A Narvik környékéről érkező hírek szerint a hadműveletek ott nagy határozottsággal folynak. A szövetséges és norvég haderők szorosabban fogták a „harapófogót”. A németek, akik Narvik külvárosában helyezkedtek el, remélik, hogy dél felől erősítéseket fognak kapni. Délnorvégiában a norvég csapatok továbbra is ellenállást fejtenek ki és a Gul völgyében Röros és Stören között kétségbeesetten harcolnak. Egy háromezer főből álló német osztagot visszavetettek és nagy veszteségeket okoztak annak.

A norvég hadvezetőség jelenti Észak-Norvégiából: Gyalogságunk a légi haderővel és a tüzérséggel teljes együttműködésben az elmúlt éjszaka a Leicasting és a Grazdalen völgyéből kikergette az ellenséget.

A Newyork Herald Tribune jelenti, hogy az Andalsnesből elszállított szövetséges csapatok létszáma 4764 és veszteségük ezen a vidéken 1800 főre tehető. A lapudósító szerint a német hatóságokat meglepte az az aránylag kis eredmény, amit a német légihaderő elért a szövetsé-

gesek hajói elleni támadásai során. Figyelemreméltó, hogy

május elsején negyven támadást intéztek egyetlen hajó ellen,

amelyre 156 bombát dobtak anélkül, hogy a hajót eltalálták és az emberéletben kár esett volna, ugyanakkor négy német repülőgépet lelőttek.

A Daily Express katonai munkatársa azt írja, hogy Anglia az összes szükséges intézkedéseket fogantatosította, hogy megakadályozzon a tengeren, vagy a levegőben történő mindennemű váratlan inváziót.

Az összes angol légikikötőkben különleges őrségeket szerveztek,

amelyek megakadályozzák a repülőgépeken történő váratlan csapatzállításokat. Tervek készültek a stratégiailag fontos összes utak megvédelmezésére. Alarm esetén akadályokat helyeznek el, amelyek lehetetlenné teszik az ellenség előnyomulását. A katonai szerkesztő szerint a németek norvégiai megrohanása készítette Angliát saját területe megvédelmezésének biztosítására.

Párisból jelentik: A Narvicknál partra szállt csapatok között különleges kiképzésben részesült lengyel katonaság is szerepel. Röros környékén guerrilla harcok vannak és ezek norvég sikereket hoznak. A norvégok a finnek módszerét követik és

állandó támadásokkal nyugtalanítják az ellenséget.

A német előőrsök benyomultak Nansosban. Molde helység, valamint több kikötő elfoglalásáról szóolt német jelentések minden alapot nélkülöznek.

A Balkánon nem kezdhetnek háborút a balkániak akarata nélkül

Európának ezen a részén megőrzik a békét. Egyiptomot nem érheti meglepetés

A bucarestii Timpul „Béke a Balkánon” címmel cikket közöl és hangsúlyozza, hogy néhány nap óta különböző külföldi sajtóügynökségek és lapok jelentései arról számoltak be, hogy a Balkán elleni akció van készülőben. Ezek a hírek — írja a lap, — minden alapot nélkülöznek.

Balkánon nem kezdhetnek harcot a balkániak akarata nélkül.

A Balkán-államok álláspontja ebben a kérdésben közismert, mivel mindegyik külön-külön, majd később a balkáni államok értekezletén, amelyet Belgrádban tartottak meg, együttesen is hangsúlyozták békés magatartásukat és azon szándékukat, hogy a Balkánon a békét fenntartani kívánják. Az elhangzott nyilatkozatok szellemének megfelelően

Románia újlag hangsúlyozza semleges magatartásának megőrzését

és ezen elhatározása ma erősebb, mint valaha volt. A közelmúltban hozott intézkedések a Duna elleni őrzésével kapcsolatosan, igazolják, hogy Románia és a Balkán-államok elhatározták Európa ezen részében a béke megvédését. A bolgár miniszterelnök és külügyminiszter is hangsúlyozta országának semlegeségi szándékát és békevágyát, ami igazolja, hogy azok a Balkán-államok, amelyek között szövetség nem áll fenn, mégis együttes magatartással munkálkodnak a közös béke-cél érdekében. Egyébként — írja a Timpul — az összes nagyhatalmak hangsúlyozták, hogy teljes megértéssel viseltetnek a Balkán-államok béke politikájára.

Maher pasa, Egyiptom miniszterelnöke nyilatkozott az újságíróknak és ismertette a külpolitikai helyzetet. Hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy a fogantatosított bizottsági intézkedések a legtökéletesebbek és

77 országot nem érheti semmiféle meglepetés.

A kormányfő kijelentette, hogy az ország nyugati határa felel semmiféle eseménytől nem kell tartani.

Ujabb csapatösszevonásokról nem érkeztek jelentések és semmiféle tarátságtalan mozdulat nem történt.

A pénzügyminiszter a parlamentben nyilatkozott és közölte, hogy a Földközi-tengeren veszély sincs és a hajók minden irányban rendszeresen zavartalanul közlekednek ezen a tengeren.

A Német Távirati iroda jelenti: Az angol és francia hadihajók mozdulatait Salonikiben a legnagyobb figyelemmel kísérik és megállapítják, hogy az angol hajóegységek, miután elhelyezkedtek Alexandria környékén és a Földközi-tenger keleti részében és őrzik a fontosabb pontokat, a francia hadihajók a Földközi-tenger nyugati részein helyezkedtek el és állítólag harc esetén ezen a területen fognak működni. Jól informált körökben kijelentették, hogy

nem lehetett megállapítani, mi a célja tulajdonképpen a hajóhad felvonulásának.

Egy könnyű torpedóromboló különítményt megfigyeltek Kréta sziget közelében a sudaí megerősített öböllel szemben. A görög szigetek között angol torpedórombolók teljesítenek őrszolgálatot.

(Rador.)

Roosevelt újabb békeakcióra készül

A Reuter-ügynökség jelentése szerint mind nagyobb válik az a meggyőződés, hogy Roosevelt az európai háborúval kapcsolatban bizonyos akcióra készül.

Egyes megfigyelők arra számítanak, hogy békeakcióról van szó és hogy az elnök felhívásával egyidőben a pápa is felhívást fog intézni a béke érdekében.

(Rador.)

A helyes fogápolásnál kezdődik a szépség.

Eltették

**Bejan Silviu
liceumi igazgatót**

Impozáns gyászpompa és osztatlan részvét mellett ment végbe Bejan Silviu állami liceumi igazgató temetése, amelyre Temesvár valamennyi középiskolájának tanárai és növendékei kivonultak. A megjelent előkelőségek — köztük volt a királyi helytartóság képviselőjében Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár és a város részéről Baran Coriolan dr. főpolgármester és Tieran Emil dr. alpolgármester - sokasága beláthatatlan volt hoitttestet, amely a Diaconovici Loga liceum dísztermében volt felravalozva, az iskola elé hozták és a koporsót menyeszetes katafalkra helyezték. A gyászszerartást, amelynél Lazarescu Vasile dr. karánsebesi püspök is jelen volt, nagy papi segédlettel Tiucra Patrichie dr. főesperes végezte a liceumi énekkar és a Craiul nou kórus közreműködése mellett. A beszentelési szertartás után Lazarescu püspök imát mondott, majd megkezdődtek a bucsubeszédok. Elsőnek az egyház nevében Tiucra Patrichie dr. főesperes beszélt, majd Evtutianu Sabin tanügyi vezérfelügyelő az iskolai hatóságok, Iliescu Nicolae és Anra-siu Gheorghe tanárok a tantestület, Joanovics tanár az intézet szerb tagozatának tanárai és növendékei, Ionescu Radu ezredes a hadirok-kantók nevében beszélt. Az egyik növendék bucsuszavai után a gyászmenet megindult. Elöl haladtak az iskolák növendékei, azután több korszoros kocsis, a négy fekete ló által vont halottaskocsi, a papság, végül a gyászoló közönség következett. A menet a liceum zenekarának gyászzindulójára és az énekkar éneke mellett a belvárosi temetőbe haladt, ahol a szertartás után újabb bucsubeszédok és énekek hangzottak el, aztán átadták Bejan Silviu porait az anyaföldnek.

Egy apa két leányával együtt öngyilkosságot követett el

Râmnicul Saratról jelenti tudósítónk: Borzalmas dráma történt a város egyik ismert családjában. Kofler József volt nagykereskedő és két leánya magángázzal megmérgezték magukat. A történeteket a szomszédok fedezték fel, akiknek feltűnt, hogy a szokás ellenére, Kofleréktől senkisémm mutatkozik. Értésítették a rendőrséget és amikor a hatósági közegek a feltört lakásba beléptek, a 84 éves volt nagykereskedőt, továbbá 49 és 39 éves leányait holtan találták. Kiderült, hogy előző este a lakást légmentesen elzárták, majd pedig egy edényben magánt helyezték el és azt meggyújtották. A hármassal a ládi tragédia oka: a nyomor. Kofler József valamikor egy nagy központi és öt kisebb fiók divatruház-zal rendelkezett. A városban több ingatlana is volt, a gazdasági válság megindulása óta azonban mindent elvesztette. Mindössze egy háza maradt meg, egy-két évvel ezelőtt azonban ez is a hitelezők kezére jutott. A család a legnagyobb nyomorba került, ugyanannyira, hogy a telet hideg lakásban töltötték. Végül is a sok nélkülözés elől apa és két leánya a halálba menekült.

Hollandia közeli megrohanástól fél

Francia katonai körök keddről szerdára virradó éjszaka a hollandiai helyzet felé irányították figyelmüket. Illetékes helyen felvetik a kérdést, hogy mi készítette a holland hatóságokat az erőteljes intézkedések bevezetésére. Ezzel kapcsolatban csak találgatások vannak, de a tényleges okot egyelőre nem ismerik. Lehetségesnek tartják, hogy a holland nagyvezérkar intézkedéseit a külföldi sajtóban megjelent azon hírek váltották ki, amelyek

Hollandia közeli megrohanásáról számoltak be.

Gallia

ÚJ TAVASZI ANYAGOKAT

HOZ FORGALOMBA

TIMIȘOARA, BUL. FERDINAND No. 7 (Palace)
PIATA KUTLI No. 2 (Josefine)
ES AZ ORSZÁG ÖSSZES NAGYOBB VÁROSAIBAN

HUSZONÖT ÉVEL EZELEŐTT A FLANDRIAI HARCTÉREN PRÓBÁLTÁK KI ELŐSZÖR A GÁZTÁMADÁST

HABER NÉMET VEGYÉSZ, A MÉRGESGÁZ FELTALALÓJA LOVAGOLT BE ELSŐNEK A FOJTÓ GÁZFELHŐBE

Ezekben a tavaszi napokban hirhadt esemény évfordulójához érkeztünk. A flandriai síkságon 1915 tavaszán, tehát immár negyedszázaddal ezelőtt folyt le az első gáztámadás, amelyet a világtörténelem ismer.

A vegyi háború, a vegyi ipar fejlődésének következménye; szerzői tehát a németek voltak.

akiknek az akkori hadviselők között legnagyobb és legteljesítőképesebb volt a vegyi iparuk. Erről a jubileumról érdekes cikket közöl a baseli National Zeitung.

1914 ŐSZÉN...

Hatheti lendületes csatározás után, 1914 őszén az új automatikus fegyverek fölényes tűzhatása következtében megkezdődött a frontok megmerevedése, vagyis az egymással szembenálló felek defenzív háborúja. A hadtörténelem azóta egész sereg kísérletet sorol fel, amelyek mind arra irányulnak, hogy fölébe kerekedjenek ezeknek a gyilkos, önműködő fegyvereknek. A leghatásosabb ellenszert a motoripar szolgáltatja: a tankokkal és repülőgépekkel.

A szövetségesek motoriparuk fölényét vették latba, a németek viszont vegyiparuk felsőbbbőségét akarták kihasználni.

A nagy főhadiszálláson. Németország lez-

híresebb vegyészéhez: Walter Nernsthez fordultak, aki előtt a porosz vezérkari tisztek kifejtették, hogy olyan vegyszerre lenne szükség, amely

az ellenséges katonák tízezreit gyorsan és varatlanul harc képtelenné teszi.

Nernst azt ajánlotta, hívassák el kartársát, Fritz Haber egyetemi tanárt, aki a legmegfelelőbb ember e feladat megoldására. Így lett Haber a vegyi háború atyja. Terveinek gyakorlati megvalósítására később bevonták Karl Duisberg vegyészeti gyárost is, aki azután egyik megalapítója lett a nagy német vegyi trösztnek: az I. G. Farben-nak.

Haber elgondolása az volt, hogy a vegyi-harcszereket a tűzéréség löjje az ellenségre. Ez a módszer volt a legkézenfekvőbb és ez bizonyult később a legcélravezetőbbnek is. Első alkalmazásakor azonban csalódást okozott. Haber három ezer 10.5 centiméteres srappellát preparáltatott. Ez igen egyszerűnek látszott: nem volt egyéb tennivaló, mint a srappell fejét megtölteni dianisidinnel. (Ezt a mai felettességi hadivegyészet nem is tartja tulajdonképpeni harcigáznak, csak ártalmatlan izgatószernek.) A dianisidin rendkívül finom porfelhőt fejleszt, amely rendkívül bántja a szemet és az orrot anélkül azonban, hogy mérgező hatása lenne.

Ezeket a srappelleket 1914 október 27-én egy északfranciaországi hadművelet során lőték ki könnyű tábori tarackból.

A támadás sikerült, Neuve Chapelle német kézre jutott.

Az egész dologban az volt a legkülönösebb, hogy az angolok, akik Neuve Chapellenél a németekkel szembenálltak, nem is vették észre, hogy a srappellekben izgató anyag volt s csak a háború után kiadott német hadiközleményekből vált ismeretessé, hogy itt tettek első ízben kísérletet a háborús-vegyészet eszközeivel intézett támadásra.

FALKENHAYN TÁBORNOK ELZÁRJA
A GRÁNATOKAT

Falkenhayn tábornok, a németek legfőbb hadvezetőségének főnöke nem nagyon bízott a vegyi háborúban. Amikor két újabb kísérlet — 1915 januárjában az orosz fronton és ugyanez év márciusában a flandriai harctéren — meghiúsult (a hideg időjárás miatt nem hatott a vegyszer), Falkenhayn elzárta Haber elől a gránatokat.

Habernek más módszer után kellett néznie. Azt tanácsolta, hogy ne lőjék át az ellenséghez a vegyi anyagokat, hanem gázalakban fújják át a szembenálló csapatokhoz. A legfőbb hadvezetőség hozzájárult, hogy most már ezen az alapon folytassák a kísérleteket.

Felállítottak egy gáz-ezredet, amely különleges kiképzésben részesült és a támadás színhelyéül a flandriai harcteret jelölték ki.

Felvetődött a kérdés, hogy milyen gázt használnak? Haber a klór mellett döntött; lefoglaltak hát 6000 klór-gázpalackot, Németország egész ipari készletének felét s ezenfelül megrendeltek még 24.000 darabot.

Végre 1915 áprilisában odáig jutottak, hogy megtarthatták a főpróbát. A belgiumi Hasselt városában hajtották végre az előzetes kísérletet. A „felfedező” feszülten figyelték a kísérlet lefolyását. A palackokat kinyitották, a klór kiáramlott és nehéz felhővé sűrűsödött, amelyet a szél lassan előrevitt.

Haber tanár mellett, — aki a katonai környezethez illően maga is lóra ült, — Bauer alezredes foglalt helyet, mint a legfőbb hadvezetőség illetékes osztályának főnöke. Bauer türelmetlenül odaszólt a tudósnak:

— Próbáljuk ki magunk: lovagoljunk bele a klór-felhőbe — és a két lovas a következő pillanatban már el is tűnt.

A FELTALALÓ — AZ ELSŐ GAZSÉRÜLT

— Abban a pillanatban, hogy beértünk a klórfelhőbe — így mondta el később Bauer alezredes, —

elvesztettük tájékozódóképességeinket, retentenes köhögés fogott el,

a gégenket mintha összemarkolták volna. A lovak ziháltak, remegtek, botladoztak. Mikor már azt hittük, hogy végleg elvesztünk, egyszerre oszladozni kezdett a fojtogató felhő — meg voltunk mentve...

— De alaposan megjártuk! Szörnyű fejfájás kínozott, fulladási rohamok leptek meg és napokig betegen feküdtünk.

Limbürg tartomány német katonai kormányzója: Keim tábornok vette gondjaiba a két első német gázsérültet s házában ápolhatta őket, míg felgyógyultak.

Ilyen „sokatígérő” próba után sor került a gáz komoly alkalmazására.

Bixschoote és Langemark közt várakozott a gázvezető s a kedvező szélre s mikor április 22-én délután ütött az óra, egyszerre hat kilométer szélességben sárgásfehér, átláthatatlan embermagasságyi felhőfal indult meg nyugati irányban, másodpercenként két-három méteres sebességgel s befődte a franciák gyarmati gyalogsáit, akik ezen a frontszakaszon álltak.

— Az egész ég — mondta Bauer alezredes jelentésében — sárgaszínű lett, odaát elnémult a tüzelés, gyalogságunkat előrevezényeltük s követjük a ködfelhőt gyors menetelással, veszteség nélkül.

Az ellenség 15.000 embere harc képtelenné vált, közülük 5000 meghalt.

Igy kezdődött a gázháború.

Olaszország nem kezd semmiféle akciót.

Belgrádból jelentik. Az olasz és a német sajtó az utóbbi 24 óra alatt a leghatározottabban cáfolta, hogy bármilyen támadó szándékaik lennének Délkelet Európában és a cáfolatok következtében a jugoszláv közvélemény nagy mértékben megnyugodott. Jól informált körökben az a vélemény alakult ki, hogy

Olaszországnak nem áll szándékában akciót kezdeni

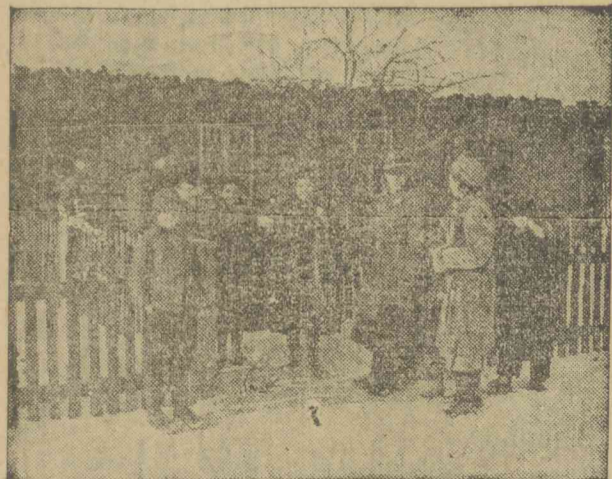
és továbbra is fenntartja nem hadviselő politikáját.

Szomorú semlegesség

Egészen különös háború ez, amely úgy folyik, mintha nem is egymással szomszédos népek üzentek volna egymásnak hadat. Az áprilisi hadszíntér filmje lepergett, a novég harcok fejezete úgylátszik lezárult és a szembenálló két fél egymást vádolja azzal, hogy a másik új hadszíntert keres. A világháború nemzedéke folyton összehasonlításokat keres az akkori és mostani háború között és egyre újabb különbségekre bukkan. A világháború kilencedik hónapjában a háborús felek úgyszólván teljesen kifogytak a háború előtt tartalékoltt emberből és anyagból. Frissen begyakorolt katonákkal és a municiósgyárakból melegen kikerült lőszerrel folyt tovább a harc. Ma úgyszólván csorbítatlanul megvan mindkét félnek a maga ember- és anyag-tartaléka. A világháború első tavaszán a nyugati fronton száz kilométeres eltolódások voltak, keleten meg éppen többszáz kilométeres sávon kétszer is vonultak át a haderők. De ami a különbségek közt a legszembetűnőbb: a semleges államok helyzete. Elképzelhetetlen volt — Belgium esetétől eltekintve, — hogy valamely állam akarata ellenére sódródjék a háborúba. A semlegesség páholyhelyzetet jelentett és egyben magával hozta azt, hogy a semleges államok mindkét fél kegyeltjei voltak. Ez a különös háború csak éppen a hadviselek szárazföldi határain nem csap fel a maga teljes vérességével, ellenben új és új területeken mérkőz össze az erőt és mindennap akad egy-egy nép, amely szorongva lesi, hogy a hadszíntér keresése között vajjon nem hazájára esik a választás?

Ebben a tünetben teljesen kidomborodik az európai érdekek láncolatossága és az, hogy Európa lefegyverezése nem a kis népek és nem is egyes hatalmak különös érdeke, hanem az egész Európáé. Mit ér a lefegyverezetség, ha azzal a fegyveres szomszéd visszaél, vagy mit ér a nagyhatalmak felfegyverzettsége, ha az összecsapás színterévé a kis államok területe válik? Ennek a tanulságokban gazdag, izgalmas és szeszélyes háborúnak csak egyetlen értékes eredménye lehet: az európai militarizmus szellemének megdöntése. Ma az a látszat, hogy minden európai állam a militarizmusnak hódol, hiszen mindenféle felemelt létszámú hadsereg, védművek és háborúra emlékeztető intézkedések néznek a holnap elé. De kétségtelen, hogy az európai államok legnagyobb része defenzív militarizmusra állította be önmagát, preventív létesített a támadás szelleme ellen. Ebből látható, hogy az európai civilizáció megértett a béke értékének felmérésére és csak szükségszerűen öli be a milliárdokat a háború feltartóztatására.

Amíg a hadviselők egymást vádolják a hadszíntér keresésével, a semlegesek maradéktalanul a háború elszigetelésére törekednek. Abban a nagy perben, amely akörül forog, hogy az európai hatalmak melyik csoportja akarja kiterjeszteni a háborút — a semlegesek vétkelenek és mégis ők ítéltetnek el. Ebben a vádaskodásban gazdag időpontban hangzott el minap XII. Pius szava azon a földön, amelyet az utóbbi napokban mint új hadszíntéri bázist emlegettek. „Békét” — mondotta a pápa és nemcsak a templom márványfalai, hanem az azok közé gyűlt tömeg is visszhangoztatta a szót. Egy nép sem akarja a háborút, főleg nem azt a háborút, mely minden provokáció nélkül keletkezne. És a lelkek őszinteségének megnyilvánulási helye: a templom, amely választ adott arra a játékra, amely Isten házában kívül az emberi élet megcsúfolása végett folyik.

Élet a meghódított Lengyelországban. A nemzeti szocialista párt népjóléti szolgálatának egyik tisztviselője és ápolónővére meglátogatnak egy lengyel családot.

Ejjel, nappal

ki vannak téve fogaink és szánk a baktériumok káros és bomlasztó hatásának; épp ezért csak egy baktériumölő, antiszeptikus szájvíz — ilyen az ODOL — teszi eredményessé a szájápolást és nyújt biztos védelmet. Használjon a mindennapi szájápoláshoz ODOL szájvizet, — az egészség védelmezője.

ODOL

Török lap elismerő cikke Öfelsege Carol királyról

Istanbulból jelentik: A Logan Nadi című lapban „Carol király műve Romániában” címmel cikk jelent meg, amelynek szerzője megállapítja, hogy az 1919 évi békeszerződés alapján megvont román határok a lehető legkevesebb kisebbséget juttattak az országnak, amire történelmi szükségesség is volt, mert jelenleg a határok mentén úgyszólván túlnyomó részben románok élnek. Ha az ember a térképet vizsgálja, — írja a lap — akár Magyarország, akár Bulgária felé, megállapítható, hogy a határokon száz százalékos román tömegek élnek és a magyar, illetve a bolgár lakosság e sávon túl lakik. Ennek a ténynek a következménye a békeszerződésekben megállapított határ, amit gyakran igazságtalanul bírálnak. Elvileg Romániától semmit sem lehet köve-

telni, mert 20 év óta természetes határain belül él, de ennek dacára létezik kisebbségi probléma. A legutóbbi statisztika adatai szerint az ország lakosságának száma eléri a 20 milliót. Ezeknek 72 százaléka román, a többiek, német, török, orosz, bolgár, zsidó, ukrán és magyar kisebbség. A kisebbségek közül legtöbb a magyar, utána következnek a németek, akiknek száma azonban 4.1 százalékát teszi az egész lakosságnak. A németek teljes szabadságban élnek, mindenütt dolgozhatnak és az összes polgári jogok birtokában vannak. Iskolákkal és újságokkal rendelkeznek és egész Romániában nincsen olyan kisebbség, amely ne lenne megelégedve sorsával. Kisebbségi kérdés létezik, de nem az ország belsőjében, hanem natárain kívül. Ez a probléma azonban nem cél, hanem eszköz, hogy vita és konfliktus ürügyeként használhassák fel.

Amikor egész Európát belső zavarok fenyegették, II. Carol király, aki a legképzettebb uralkodó nemcsak a Balkánon, hanem az egész világon, saját maga kezdeményezett forradalmat. Létrehozta a nemzeti egységet és annak legkonstruktívabb szervezet, a Nemzeti Ujjászűletési Frontot és abban az országban, ahol 1938 előtt 50 politikai párt harcolt egymással, most már csak egy párt van, amely magát az államot jelenti. Az uralkodónak ezzel a párttal kétségtelenül az volt a célja, hogy véget vessen a belső villongásoknak, amelyek az ország békéjét aláásták. Románia ma egységesebb, mint bármikor volt és a királyt soha így nem szerették és soha ilyen népszerű nem volt. Az egyesült Románia tehetséges uralkodója köré csoportosulva, hatalmas erőt jelent a Balkánon. Mi törökök ennek csak örülhetünk.

A holland biztonsági intézkedésnek nincsen kihívó jellege

Az egész véderőt készenlétebe helyezték. — Hollandia megvédi semlegességét

Hágából jelentik: Hollandia és London között kedden éjszaka váratlanul megszakadt a távbeszélő összeköttetés. Az amszterdami Telegraf a következőben közli, hogy mi volt az oka ennek az üzemzavaroknak. A holland kormány ugyanis a rendkívüli intézkedések keretében elrendelte többek között azt is, hogy ezentúl minden este 10 órától reggeli 8 óráig a távbeszélő vonalakat kizárólag a kormány rendelkezésére tartják fenn. Ezzel szemben a táviró fogalomban semmiféle korlátozás nem következett be.

A Hollandiából Londonba érkezett jelentések közlik, hogy a kormány intézkedése, amellyel éjszákára beszüntette a távbeszélő összeköttetést, összefüggésben áll a már kedden életbeléptetett különféle katonai rendszabályokkal.

A Holland Távirati Iroda különben szerdán délelőtt jelentést tett közre ezekről az intézkedésekről. E szerint az intézkedések nem irányulnak egyetlen más állam ellen sem. A bizonytalan nemzetközi helyzet miatt volt csak kénytelen a kormány megszigorítani a katonai intézkedéseket. Ez azonban nem jeleníti azt, hogy az egyik, vagy másik hadviselő féllel szemben a holland kormány gyanút táplálna. A holland felelős államférfiak azt akarják megakadályozni, hogy bizonyos adandó helyzetben elkéssenek és ezért az egész véderőt inkább készenlétebe kívánják tartani.

Hollandia nem akar senkit kihívni ezekkel az intézkedésekkel, de el akar készülni minden eshetőségre. Segítséget

sem akar kérni semmiféle idegen hatalomtól, mert erre nincs szüksége. Hollandia továbbra is szilárdan bizik a maga felkészültségében és önállósági politikájában. A Holland Távirati Iroda cáfolja a külföldi híreket, mintha a holland rádióállomások szerdán már nem működtek volna. Ezzel szemben mind a három holland rádióállomás reggel szokásos időben megkezdte működését.

Amszterdamból jelentik: Holland beavatott körlet értesülése szerint az ország olyan nagyszámú hadsereget tart fegyverben, amilyenre fennállásának egész ideje alatt példa nem volt.

Brüsszelből jelentik: A kormány tagjai szerdán délelőtt rendkívüli minisztertanácsot tartottak, amelyen Spaak külügyminiszter külpolitikai beszámolót tartott és bejelentette, hogy május 10-től kezdve Belgium területére holland és luxemburgi állampolgárok csak útlevéllel és konzulátusi vízummal léphetnek.

Washingtonból jelentik: A holland kormány felhatalmazta washingtoni követét, hogy kivételes körülmények bekövetkezése esetén folyosítsa a holland kormány külföldi képviselőinek fizetését. Hír szerint ezt az intézkedést a napokban elterjedt riasztó hírek nyomán tették. Egy holland diplomáciai személyiség kijelentette, hogy ezt az intézkedést a külföldön úgy tekinthetik, hogy

Hollandia fegyverrel készül ellenállni az esetleges támadásoknak. (Rador.)

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetveg lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

28—10 és este 10 óra után: 28—15

A belvárosi katolikus egyházközség új választmánya

A belvárosi katolikus egyháztanács tagjai szerdán este félkilenc órakor az egyházközségi tanácssteremben Martzy Mihály elnöke alatt közgyűlést tartottak, amelyen megegyezés alapján paritásos listával megválasztották az egyházközség választmányát. Huszonnégy rendes és tizenkét póttagból áll az új választmány, amelynek megbízatása három évre szól. Az egyhangú választás eredménye a következő volt: Rendes tagok Alföldi Géza dr., Bartl József, Beitz Nikolaus, Bauchman Alois, Csasznek Nándor dr., Ersch Johann dr., Gámentzy István, Gutekunst Peter, Hadesbeck Mathias, Irsay Nándor, Kappler Karl, Keiler, Péter, Klémens József, Lukács Jenő, Martzy Mihály, Mathias Franz, Németh József dr., Rieger Ludvig, Schmitz Franz dr., Teuffel Eduard, Uhlyárik Béla dr., Vaniss László dr. és Winkle Béla. Póttagok lettek Frühling Paul, Liptay Ernő, Schneider Josef dr., Megyery László, Schneider Adalbert, Krisztánics Vilmos, Schmelka Oskar, Kovács György, Bóss Stefan, Kunberger Gusztáv, Niegel Karl és Mészáros Ádám. Az új választmány a püspöki jóváhagyás után néhány napon belül megtartja alakuló ülését és megválasztja a vezetőség tagjait.

— Az olasz kultuszminiszter Berlinben. Rómából jelentik: Pavołini kultuszminisztert Göbbels dr. meghívta, hogy látogassa meg Berlinben. Pavołini csütörtökön érkezik a német fővárosba.

— Roosevelt pönteken beszédet mond. Washingtonból jelentik: Roosevelt köztársasági elnök pönteken beszédet mond a tudományos kongresszuson és ezt a beszédet rádió közvetítik Európába is. (Rador.)

— Norvég hajózási minisztériumot létesítettek Londonban. Londonból jelentik: Londonban megalakították a norvég kereskedelmi hajózási minisztériumot, amely együttműködik az angol kereskedelmi flottával és támogatni fogja a szövetségesek háborús erőfeszítéseit. (Rador.)

— Koht norvég külügyminiszter Párisban. Párisból jelentik: Koht norvég külügyminiszter Párisba érkezett és az állomásról a külügyminisztériumba hajtatott, ahol Reynaud miniszterelnök fogadta, majd villásreggelit adott tiszteletére, amelyen több miniszter és más politikai személyiség vett részt.

— Roosevelt megválasztása biztosra vehető. Sanfranciskóból jelentik: A Reuter jelenti: Kaliforniában megtartották azokat a választásokat, amelyeken az elnökválasztás elektorait jelölik ki és ezeken a választásokon azok arattak fényes győzelmet, akik Roosevelt hermadzsi jelölése mellett foglaltak állást. Eddig 11.380 kerületből érkezett meg az eredmény 13.511 összkérzetre vonatkozóan és Roosevelt hívei 497.810 szavazatot értek el az ellenjé. Lőtek 80.193 szavazattal szemben. (Rador.)

— Egy millió látogatója volt a budapesti nemzetközi vásárnak. Budapestről jelentik: A mindvégig tartott rossz időjárás ellenére az idei nemzetközi vásárnak 1 millió látogatója volt. Külföldiek 25 államból érkeztek és számuk 6000 körül mozgott. A vásár látogatói összesen 18 ezer deciliter vért ajánlottak fel a Vörös kereszt céljára. (Rador.)

— Szombaton nyílik meg a párisi nemzetközi vásár. Párisból jelentik: A háború okozta kedvezőtlen nemzetközi helyzet ellenére is megrendezik a párisi nemzetközi vásárt, amely szombaton, május 11-én nyílik meg. (Rador.)

— Jól sikerültek a fővárosi légvédelmi gyakorlatok. Bucurestiből jelentik: A légvédelmi gyakorlat kitűnően sikerült. A közönség megértette végül, hogy a gyakorlatokat az ő érdekében rendezik és megállapítható, hogy ez alkalommal a polgárok nagyban hozzájárultak a gyakorlat sikeréhez.

— Az amerikai flotta a Hawaii-szigetek közelében marad. Washingtonból jelentik: Az amerikai hadiflotta, amely gyakorlatot tart a Csendes-óceánon, felhatalmazást kapott, hogy bizonytalan ideig a Hawaii vizeken tartózkodjék, ahelyett, hogy visszavonuljon a hazai támaszpontokra. (Rador.)

— Előadás az Egyesült Államokról. Charles Upton Clark, a newyorki City College tanára, ujságíró és író jelenleg Romániában tanulmányutat végez. Ennek során május 20-án Aradon, május 21-én pedig Temesvárott a városi színházban előadást tart az Egyesült Államok alkotmányáról és az amerikai államszövetségről.

— Légvédelmi előadások. A városi légvédelmi hivatal közli az érdekeltektől, hogy tisztviselőik számára május 15-én, délelőtt nyolctól tizenkettőig és délután négytől hétig, valamint május 18-án háromtól este nyolcig légvédelmi előadások lesznek a műegyetemen.

— A kétszázalékos nemzetvédelmi bélyeg szigorú alkalmazása. A pénzügyigazgatóság figyelmezteti a kereskedőket, hogy a két százalékos nemzetvédelmi bélyeg alkalmazásáról kiadott rendelkezéseket szigorúan tartsák be. Az erre vonatkozó kötelező kimutatást naponta kell lezárni és abba minden ötven leien felüli eladást bevezetni. A vásárolt áru eladási összegének megfelelően pontosan kell a két százalékos bélyeg beragasztani. A pénzügyigazgatóság szigorúan ellenőrizteti a két százalékos nemzetvédelmi bélyeg alkalmazását és a rendelet ellen vétőkkel szemben alkalmazni fogják a meghatározott megtorlásokat.

— Borzalmas autószerencsétlenség. Bucurestiből jelentik: Tegnap borzalmas autószerencsétlenség történt a Bucuresti-pitești országúton, Topoloveni községben. Egy autóbusz, melyben 55 személy ült, a falun áthaladva az árokba borult. A lakosság nyomban megkezdte a mentést és a roncsok alól 20 súlyos sebesültet húztak ki. A balesetet az idézte elő, hogy Nicolae Dumitru sofőr elaludt a kormányánál.

— Hadbírószág elé filitanak egy magyar nyilaskeresztes képviselő. Budapestről jelentik: A magyar képviselőház kedden tartott ülésén néhány mentelmi ügyet is tárgyalta, mielőtt a képviselőház tagjai megkezdtek volna a pünkösdi szünetet. A mentelmi ügyek között a legérdekesebb volt Kovare Emil nyilaskeresztes képviselő ügye, akinek mentelmi jogát a hadbírószág koronaügyésze kérte felfüggeszteni. Kovare Emil nemrég választották meg nyilaskeresztes programmal képviselőnek. Egy évvel ezelőtt még tényleges őrnagy volt a hadseregben. Nemrég derült ki róla, hogy a Dohány ucai zsinagóga elleni merénylet előkészítésében neki is része volt és ő adta a merénylőknek a gránátokat. Miután ebben az időben még, mint tényleges katonatiszt a hadseregben szolgált, ügyét a hadbírószág vizsgálta ki és a hadbírószág koronaügyésze kérte a mentelmi jog felfüggesztését. A képviselőház megszavazta a mentelmi jog felfüggesztését. (Rador.)

— Különös módon ölte meg a villamos áram. Ploestiből jelentik: Különös szerencsétlenség történt Uplati helységben. Néhány nappal ezelőtt Militaru Ion itteni lakos felesége egy kutyát vett. Ezután az udvaron keresztül dróthuzalt vezettek és az állatot lánc segítségével ehhez kapcsolták, úgy hogy a kutya a vezeték hosszában az egész udvart bejárhatta. Mint utóbb kiderült, az elmúlt éjszaka a dróthuzal villamos árammal telt meg, még pedig olyképpen, hogy az egyik villamos vezeték nem volt kellőképpen elszigetelve és a csatornán keresztül, — a melyhez a kutya vezetékét erősítették, — került az áram a dróthuzalba. Az állat az áramütések következtében erősen vonított, úgy hogy Militaruék felébredtek és az asszony nyomban az udvarra sietett, hogy megnézze, mi van a kutyával. Miközben az állathoz közeledett a dróthuzathoz ért. Az áram nyomban agyonütötte. Férje látva hogy felesége nem tér vissza, szintén az udvarra ment. Amikor asszonyt a földön megpillantotta, segítségére akart szelni, azonban ő is a vezetékhez ért és eszméletlenül összeesett. Két óra múlva az egyik szomszéd talált rájuk. Militaru Ion még él, úgy, hogy őt kórházba szállították. Állapota válságos.

— A felsőbb bíróság helyben hagyta Auschnitt hat évi fogságbüntetését. Bucurestiből jelentik: A fellebbező bíróság szerdán hirdette ki ítéletét Auschnitt perében. Az összes fellebbezéseket elutasították és így a törvényszék hat évi fogságról szóló ítélete érvényben marad. A kártalanítás miatt beadott fellebbezéseknek a bíróság részben helyt adott.

Száz év óta bevált

J. Pserhofer pilula

elhájasodás, székrekedés és egyéb emésztési zavarok ellen

Ügyeljen az eredeti csomagolásra!

— Országörök összejövetele. Ma Temesvárra érkezik Panu Petru tanár, az országórfalansz parancsnoka és Litica Viorica tanárnő, a leányországörök falanszának parancsnoknője. Ebből az alkalomból délelőtt kilenc órakor a Temes tartomány országörörszervezetének parancsnokai a kereskedelmi liceum dísztermében a hatóságok képviselőinek jelenlétében összejövetelt tartanak. Délelőtt féltizenkettőkor a Capitolban országórfilmet mutatnak be, délben félkettőkor közös ebéd lesz az Elite-étteremben, délután pedig folytatják a tanácskozásokat.

— Nagymérvű tisztviselői elbocsátás. Resicai jelentés szerint a Resica-művek igazgatósága nagy számú tisztviselőnek felmondott. Hír szerint a tisztviselők huszonöt százaléka kapta meg a felmondást. A tisztviselők körében, akik most előléptetésre, vagy legalább is drágasági pótiékre számítottak, a tömeges felmondás nagy ijedelmet okozott. A vállalat lépését az üzletmenet csökkenésével indokolja.

— Leforrázta gyermekét. Csene községben Klein Margit asszony az udvaron egy üstben vizet forralt, majd az üsttel a konyha felé igyekezett. Utközben megbotlott és a vizet játszó négy éves gyermekére öntötte. A szerencsétlen gyermek olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy másnapra meghalt.

— Török-bolgár barátságai megnyilatkozás. Szófiából jelentik: A török-bolgár határmenti Sni-vengrad városban török-bolgár barátságai megnyilatkozás történt. Ennek a kis bolgár városkának egyik kaszárnyájában ugyanis a bolgár katonaság ünnepséget rendezett, amelyen résztvettek a közeli török határon állomásozó török csapatok tisztjei és egy ezredes vezetésével. A török tiszti küldöttség végignézte a bolgár csapatok felvonulását és elismerését fejezték ki a bolgár hadsereg fejlettsége felé. Az ünnepség után bankettet rendeztek a török tisztküldöttség tiszteletére és ezen felszólalt a török ezredes, aki annak az óhajának és reményének adott kifejezést, hogy a két szomszédos nép békében és barátságban fog ezentúl élni egymással. (Rador.)

— Matróz az akna hátán. Kalandos és veszélyes utazásban volt része egy német tengerésznek, akinek életét egy uszóakna mentette meg. A Vest-fjord partján fekvő Leiranger norvég városka közelében április 10-én reggel a halászok uszó aknára lettek figyelmesek. Három halász egy csónakon elindult, hogy ártalmatlanná tegye az aknát, de amint közelebb értek, legnagyobb meglepetésükre emberi alakot vettek észre az aknán. A különös utas kétségbeesett erőfeszítéssel kapaszkodott az aknába, majd mikor a halászokat észrevette, feléjük uszott. Amint végre csónakba emelték, a kimerült férfi ájuitan rogyott össze. Csak mikor partra vitték és magához térítették, derült ki, hogy az akna lovasa német tengerész, akit április 9-én, amikor a német csapatok elindultak a norvég kikötők megszállására, hatalmas hullám sodort le egy aknakereső hajó fedélzetéről. A tengerész a ködös éjszakában nem tudott többé visszautazni a hajóhoz és a viharos tengeren hanyódott órákig. Már azt hitte, hogy úttört az utolsó órája, amikor egy uszó aknát pillantott meg. Kétségbeesetten odauszott és belekapaszkodott az aknába s ezen a veszedelmes mentőkészüléken töltötte az egész éjszakát. Amint a norvég halászok megmentették az akna sziklának vágódott és felrobbant.

Erzsébetváros legszebb helyén

3 szobás

családi ház eladó

- Közelebbit a kiadóban. -

— Nagy cikk ma az ócska hajó. A New York Daily News kimutatása szerint az európai háború kitörése óta nem kevesebb, mint 188 amerikai hajót adtak el külföldi államoknak. A nyugati hatalmak 91 hajót vásároltak, közöttük számos olyan egységet is, amely kiválóan alkalmas segédcirkálói tevékenységre. Kanadai ügynökök megvásároltak többek között 15 amerikai gőzhajót is, amelyek eddig az amerikai milliomosok nyári kényeztetését szolgálják. Ezeket a gőzhajókat parti őrnajókká alakították át s továbbadták a kanadai kormánynak. Az illetékes amerikai hatóságok — írja a lap — minden esetben hozzájárultak a hajók eladásához. A New York Daily News emlékeztet arra, hogy a világháborúban az amerikai haditengerészet is segédcirkálóként alkalmazta ezeket a gőzhajókat, amelyeknek a sebessége 10/17 (sonó óráként). A lap végül azt írja, hogy az eladható hajók iránt napról napra nő az érdeklődés. A legcsekélybb és legrégebbi hajókat is könnyű eladni s a vevők minden árat megfizetnek. Egy-egy hajótértonna ára 40 dollárnál kezdődik, vannak azonban hajók, amelyeknek tonnájáért 600 dollárt is fizetnek.

— A koncentráltak lakbérleti szerződése. A Bucurestii tábla rövidesen érdekes kilakoltatási ügyben dönt, amelynek tárgya az, hogy kilakoltatható-e az a koncentrált, aki hosszabb szabadságon van. Suba Gabriella háztulajdonos az ifj. törvényszéktől kérte M. Weinberg ügyvéd kilakoltatását azon a címen, hogy annak szerződése lejárt, de ennek dacára sem hagyta el a lakást. A törvényszék elnöki rendelettel elrendelte az ügyvéd kilakoltatását, holott az okirattal igazolta, hogy koncentrálna van, csak 90 napos szabadságot kapott. Az elnöki rendelet ellen a lakó fellebbezéssel élt és így a sokakat érdeklő ügy újabb bírói döntés alá kerül.

— Harc angol detektívek és ír forradalmárok között. Londonból jelentik: Kedden Dublin központjában revolverharc keletkezett detektívek és az ír köztársasági hadsereg több tagja között, akik revolverekkel és önműködő fegyverekkel megkísérelték, hogy megállítsák azt az autót, amely az angol követség postáját vitte. A detektívek tüzelni kezdtek és ennek során az egyik támadó és két detektív megsebesült. A támadók egy másik gépkocsin elmenekültek. (Rador.)

— Gyilkos merénylet Sanghaiban. Sanghaiból jelentik: Hsiao Cse Ting, Wang Csing Wei egyik legodaadóbb támogatója tegnap merényletnek esett áldozatul. A nemzetközi területen egy estélyen vett részt és amikor onnan eltavozott, agyonlőtték. Gyilkosai elmenekültek. (Rador.)

(—) A város hús-fogyasztása. Április hónapban a temesvári vágóhídon belső fogyasztásra összesen 12.788 darab élőállatot vágtak le. Levágásra került 2 bika, 53 ökör, 402 tehén, 85 két éven alóli tiús, 840 hat hónapon alóli borjú, 2 bivaly, 41 juh, 65 tojó bányász, 4810 disznó, 2 malac és 33 ló. Ehhez a hús-fogyasztáshoz került még a vidékről levágott állatokban behozott sertés, marha és bárányhús, valamint nagyszámú baromfi. Exportra vágtak áprilisban a vágóhídon 3 bikát egyenként 501, 113 ökröt egyenként 371 és 3 tehenet egyenként 263 kilós átlagsúlyban.

(—) A legkisebb fizetések megállapítása. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak temesi önértékelési tagjai, hogy a cég titkársága mellett bizottság alakult, amelynek feladata, hogy a legkisebb fizetéseket megállapító vegyes bizottság elé terjesztendő kérvények anyagát feldolgozza és továbbítsa. Felvilágosítással szolgál a cég titkársága. Beiváros, Eminescu ucca 5. (Scherter-ház) naponta délelőtt 9—1 és délután 5—9 óra között.

CORSO mozi

Ma bemutatásra kerül

Margit: 3

Három férfi harcol egy nő ellen és a győztes a gyenge nő marad, mert tud harcolni szeméremért és ha az egyik férfival szemben gyengéd és szende, úgy a másiknak a vamp szerepét játssza, a harmadikat pedig házias szokásaival nyeri meg. — Theo Lingen rendezésében a főszerepeket Gusti Huber, Hans Holt, Theo Lingen, Hermann Thimig és Richard Romanovsky játsszák.

A Paramount-híradó szenzációs premierje:
Harcok Narvick körül

— Uj magyar-román kereskedelmi egyezmény. Budapestről jelentik: A „Magyarország” jelentése szerint a magyar-román kereskedelmi tárgyalások jó uton haladnak és rövidesen új kereskedelmi egyezmény létesül, amely mindkét felet kielégíti.

(—) Elhunyt fagyi kereskedő. Faceten hírtelen meghalt egy napi szenvedés után Grimm Oszkár negyvenegy esztendő vaskereskedő Gyászolják felesége, született Hüsserl Malvin, két kis leánykaja, szülei és rokonai. Temetése a városka ösztinte és osztatlan részvéte mellett ment végbe.

(—) Az új helytartósági palota bútorzata. A királyi helytartóság ősszel elkészülő új palotájának huszonöt szobája és különböző terme új bútorzattal, kap, a többi hivatalos helyiséget pedig a meglévő bútorral rendezik be. Az új bútor szállítására 2 millió 900.000 lei értékben árlejtést írnak ki.

(—) Jegyzői áthelyezések. A királyi helytartóság Moldovan Iuliu boksági és Popa Iustin Eugen olariai, Párvu Emanuil tógyeri és Tudoru Liviu szentandrási (hunvadmegyei), Dubis Traian turdasi és Dragan Ion romusi jegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

(—) Nyugdíjasok közgyűlése. A Bánsági Nyugdíjasok Egyetemes Egyesülete május 31-én délután négy órakor tartja évi rendes közgyűlést az erzsébetvárosi Novotny-féle vendéglő nagytermében. A menüben a közgyűlés nem lenne határozatképes, úgy azt a megjelent tagok számára való tekintettel június 7-én délután négy órakor feltétlenül megtartják.

(—) Megszűnik a városi fizika-vegyszeti laboratórium. Temesvár városa — mint ismeretes — a gázcikár működését a múlt évben megszüntette. A gázcikár mellett létesítették a fizika-vegyszeti laboratóriumot, amely fenyreklámok tervezésével, készítésével és felszerelésével foglalkozik. Ennek vezetője Pesteanu Gheorghe mérnök, a gázcikár volt igazgatója. Minthogy Pesteanu mérnöknek a várossal kötött szerződése lejárt, a város vezetősége most úgy határozott, hogy a szerződést nem újítja meg, mivel a fizika-vegyszeti laboratóriumot nem kívánja tovább is saját kezelésében vezetni. A laboratóriumot megfelelő szakembernek bérbeadják.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Socaciu Liviu, Grand Sándor Tibor, Csampa Anna, Vestag István Ferenc Sándor, Schumacher Bruno Horst, Campianu Tiberiu Ilie.

Görögország legnagyobb ellensége

Evszázadok folyamán rengeteg tudást gyűjtöttünk össze, rengeteg eszközt találtunk a betegség elleni küzdelemre, rengeteget áldoztunk a célra, mégis a malária még ma is egyik legnagyobb — ha nem a legnagyobb — ellensége az emberiségnek. A régi időkben, amikor a kínint még nem ismerték és minden betegséget Isten haragjának tulajdonítottak, a malária keféstelenül az emberiség legnagyobb ellensége volt és több emberéletet követelt, mint mármely más betegség, akár a pestis. A régi Egyiptomot és Palesztinát is gyakran meglátogatta a csapás, de bizonyos, hogy ezeknek az országoknak veszteségi elenyészően csekélyek azokkal az áldozatokkal, amelyekkel a régi Hellásban tart a rettenetes vész. Mint a történelmi feljegyzések mutatják Krisztus előtt az ötödik században súlyos malária járvány tört ki Attikában és Görögország más termékeny vidékein, különösen a mocsaras vidékek közepén fekvő Athénban dühöngött, ahol megtizedelte a lakosságot. Ez volt a vég kezdete. A nagy Hipokrates, a gyógyítás atyja nagyon jól ismerhette a betegséget, mert a gyógyításról fennmaradt feljegyzéseiben leírja a malária tipikus tüneteit és azt mondja, hogy azok az emberek, akik alacsonyán fekvő, nedves és meleg vidékeken élnek, gyenge egészségűek, energiátlanok, ellenállásra képtelenek és gyövék, nem sokáig élnek és gyermekeik közül csak keveset tudnak felnevelni. Kifejti, hogy a betegséget a mocsárvíz okozza.

Ismert történészek és orvosok egész sora állítja, hogy a malária a nép erejét alácsapó hatásával közvetlen oka az ókori görög társadalmi rendszer és a hellén kultúra bukásának és eltűnésének. És most kétezer évvel később Görögországot még mindig ugyanez a csapás látogatja meg. Ma már azonban nem állunk tehetetlenül a betegséggel szemben, mert hatalmas fegyverünk van ellene: a kínin. Ennek a nagy gyógyító eszköznek segítségével sikerül a maláriát legyőzni és a régi Hellas, mint a Poenix madár, feléled poraiból szebben, mint valaha. A Népszövetség Maláriabizottsága megelőzésésként 0.4 grammos kínin napi adagot ajánl a maláriaveszély hónapjai alatt, kezelésként pedig 1—1.0 kínin napi adagot 5—7 napig. Utókezelésre nincs szükség, miután minden visszaesés hasonló módon kezelhető.

Színház, Művészet

POZSONYI LAKODALOM

Az operettegyüttes bemutatkozó előadása

A Thália színtársulat próza-együttesének diadalmas temesvári vendéjátéka után a siker pálmáját átvette és éppen olyan fennenn viszi győzelemre majd a társulat operettegyüttese, amely tegnap este leixes, forró színházi este keretében mutatkozott be, újból hálás közönségünknek. Az utóbbi idők legstikerültebb operettalkotása, a békebeli nagyoperette: méltó párja, a Pozsonyi lakodalom volt a bemutatkozó műsordarab, amely ragyogóan kimagaslik a mai lapos, üres, unalmas operettek sorából. Beck Miklós zenéje és Szilágyi László szövege minden tekintetben szép, finom és hangulatos darabba szövődött, amely színpadon, rádióban egyaránt kedvelt műsordarab lett. Poézis, fillbemaszó zene, friss, üde és ötletes mese, a régi Bécs gondtalan, szépséges vidám világa elvenedik meg és jut szóhoz a Pozsonyi lakodalom színpadán. Erőkezláb, kedvesen mulatságos és megalóan szentimentális operettfigurák jelennek meg a színen, vérbeli, csillogó operettmuzsika csendül fel az egyes jelenetek során és mindez elsőrendű rendezés és kifogástalan előadás keretében.

A darab tartalma röviden a következő: A testőrtsit lovagiasságból, hogy Ferenc főherceget kimentse kellemetlen helyzetéből és magyarázatát adja a főherceg mulatozásának a bécsi mosó lányok báján, megkéri az udvari órási leányának Köllber Katicának kezét. A leánykerés tréfának indul, de közben komolyan szerelmes lesz a lányba. Kitérzi a lakodalmat is Pozsonyba, azonban megérkezik Mici, a kis bécsi mosó lány és a főhercegnél közbenjár, hogy oldja fel szava alól a hadnagyot, mert az nem szereti menyasszonyát. Ez robbantja ki a bonyodalmat, teljes a felfordulás, de a végén természetesen mindenki megbékül és győz a boldogság. A mese mindvégig ötletes és ügyes jelenetekben gazdag.

Az előadás sikerének oroszlanrésze Gróf László illeti, aki mint kitérzi rendező és elsőrendű színész komoly művészi munkát végzett. Ferenc lotharingiai herceg szerepében férfias és illuziókeltő volt. Kémer Mancsi a császár nő alakját vitte színre, finoman, kedvesen, üde megjelenése és pazar ruhái nagy tet-

szés: keltettek. A testőrhadnagyot Ditrói Béla játszotta közvetlenül rokonszenvesen, szépen énekelt. A pompás humorról bőven gondoskodtak Sándor Stefi, a legjobb szubrett, mint bécsi mosó nő, Fülöp Sándor, Csóka József, Szendrei Mihály, Kovács Kati az órásmester leányának szerepében üde fiatalosággal és bájos játékaival szintén megérdemelt tetszést aratott. Báza Éva, Borovitzky Oszkár, Czoppán Flóri, Csengery Áradár, Dancsó György, Réthelyi Ödön és az együttes többi tagja teljesértékűen hozzájárult a bemutatkozó sikeréhez. A zenekar Stefanidesz József vezetésével tökéleteset nyújtott. A Pozsonyi lakodalom hangos sikere Temesvárott szintén meghozta biztos garanciáját a sorozatos előadásokat. Az operett előadásainak első hetét ez a nagyszerű darab uralja.

HETI MŰSOR:

Május 9. esütörtökön este 9 órakor: Pozsonyi lakodalom.
Május 10. pénteken este 9 órakor: Pozsonyi lakodalom.
Május 11. szombaton délután 5 órakor: Iglói diákok. (Olcsó helyarakkal.)
Május 11. szombaton este 9 órakor: Pozsonyi lakodalom.
Május 12. vasárnap délután 3 órakor: Gyimesi vad-virág. (Olcsó helyarakkal.)
Május 12. vasárnap délután 6 órakor: Pusztai szarénád.
Május 12. vasárnap este 9 órakor: Pozsonyi lakodalom.
Pünkösd hétfő délután 3 órakor: Zsimberi zombori szépasszony. (Olcsó helyarakkal.)
Pünkösd hétfő délután 6 órakor: Pozsonyi lakodalom.
Pünkösd hétfő este: Román előadás.
Május 14. kedden délután 4 órakor: Piroška és a farkas. (Gyermekelőadás.)
Május 14. este 9 órakor: Vén bakancsos és fia. (A Magyar Népközösség előadása.)

A Földközi tenger a francia állam létszükséglete

Romulus Dianu cikke a Curentulban, amely nem tart valószínűnek egy földközi tengeri konfliktust

Romulus Dianu „Francia érdekek a Földközi-tengeren” címen a Curentulban írta a napirendre került kérdéssel az alábbi érdekes cikket:

Amióta Gibraltár angol kézen van, a francia diplomácia természetesen hajlik az Angliával való összhang felé. Enélkül az Atlanti-óceán és a Földközi-tengeren lévő francia flotta együttműködése nem érhető el. Így Gibraltár döntő tényező a földközitengeri francia helyzetnek: ajtó, amely harminckét kilométer széles és erősített magaslatoktól van védve. Fenn Gibraltár, alul Ceuta uralja a tengerszorost és olyan ágyúk, amelyek az egész távolságot átszelik, már nem tartoznak a ritkaságok közé. Másoldalról áll Suez, a mesterséges tengerszoros, amelynek segítségével a Földközi-tenger teljesen elzárható. A harmadik tényező pedig az, hogy azok a hajók, amelyek a Földközi-tenger nyugati részéből keletre akarnak menni, a szicíliai tengerszorost tartoznak átfutni és itt Olaszország szerepe egyre nagyobb lesz.

Mint olyan tenger, amelyen nincsen apály és dagály, a Földközi tenger mindenkor alkalmas az akciókra. Emberemlékezet óta hadszínter volt, amelyen a kalózkodás és a mocsárlázt követő nálandóság uralkodott. Ezer évvel a kereszténység feltűnése előtt a fáraók Damietténél tartották fel az Európára törő ázsiai inváziót.

Itt dönt el, ezen a tengeren, a mi szárazföldünk sorsa.

Franciaország ennek tudatában van és a francia tengerészeti minisztérium így oldja meg a kérdést.

Az első feladat a partok védelme, a második közlekedés biztosítása, a harmadik az afrikai csapatszállítások lehetővé tétele.

Ez a francia politika földközi-tengeri gondolata. Az első kérdés technikai szempontból a legnehezebb, mivel a tengernek vagy egyáltalában nincsen sziklás vidéke, vagy igen magas. Ennek a tengernek minden kikötője teljesen nyitott és támadásoknak van kitéve. Nem kedvezőbb felvése az ezer kilométeres algiri partnak.

Toulon, a Földközi tenger legnagyobb hadikikötője inkább mondén fűdőhelynek alkalmas.

ugyanaz áll Marseillere, Nizzára és éppen ezért van a franciáknak Korzikára szükségük, amely az előőrs szerepét játssza. A francia flotta három millió tonnája hajóteréből csak kétharmad rész hagyhatja el a Földközi tengert, míg a többinek ezt a kérdést kell megoldani.

A közlekedés biztosítása a második kérdés. Marseille, Algir és Oran 16 millió tonna árut jelent a francia állam 45 millió tonnás import-export tengeri forgalmából. A gyarmatokkal való kapcsolatok ezen kikötők teljes kihasználását követelik és innen áll elő a rendszeres közlekedés megvédésének szükségessége.

A nemzetvédelem a harmadik feladat és ez a következő problémát mutatja: Afrikát bármelyik pillanatban mozgósítani lehessen. Algirban 7 millió, Marokkóban 5 és fél millió, Tunisban 2 és fél millió francia slattvaló él, összesen 15 millió, ami már katonai hatalmat jelent. A franciák ezekre kevésbé támaszkodnak, mint az anyaország ilyenszámu alattvalóira, de a helyzet ott az, hogy a keretet a francia tisztek, a legénységet a gyarmatiak alkotják. Van nekik civilizáltabb bennszülöttek mint a herberék, akikből tisztek is lesznek. Békében Afrikában

29 ezer tiszt és 612 ezer legénységi állományu képezte a tartalékokat, tehát alig egy harmada ez a francia hadsereg békélettségének. De ezeket a segéderőket is szállítani és védeni kell. Ez a tengerészet problémája és ez nem olyan egyszerű. Az elmúlt háborúban is volt pillanat, amikor Joffre mozgósítási tervét el kellett volna halasztani, ha a Göben és Breslau cirkálóknak nem kellett volna a Dardanellákhoz sietni.

Franciaországnak a Földközi tengeren azonban nemcsak földközi-tengeri érdekeit kell véde-

nie. Innen vezetnek a szálak Indókina, Madagaszkár felé és itt esnek össze az angol és francia érdekek. Madagaszkár, a szomáli partok, Djibuti, La Reunion 26 millió embert jelentenek, nem beszélve Sziciliáról.

A flottának két nagy ellensége van: a tengeralattjáró és a repülőgép.

A Földközi tengeren pedig olyan hatalom uralkodik, amely ezekkel jól fel van szerelve: Olaszország. És ez a tény óriási áldozatokra készíti Franciaországot. Franciaország atlanti-tengeri és földközi tengeri flottájának kapcsolata nincsen és ma a hajóhadnak nemcsak más hajóhadal való megütközésre szabad számítani, hanem a légből jövő veszélyre is. Az értelem erős felfegyverzést parancsol Franciaországnak, mert számára nem kiegészítő birtok a földközitenger, hanem a szervezetnek egy része, éppen úgy mint ahogy Olaszországnak is ez az eset. És ezért nem tudunk hinni a Földközi tengeren beállható komplikációkban.

Nyolc gazdjára hozott szerencsétlenséget a szerajevoi halálautó

Ferenc Ferdinánd autója hat katasztrófán ment keresztül és rengeteg ember halálát okozta

Az Evening Standard belgrádi tudósítója kísérteties történeteket mond el lapjában arról a végzetes autóról, amelyben Ferenc Ferdinánd feleségével együtt indult el 1914-ben Szerajevóban egy diszszimulációra. Ebben az autóban érték a trónörökös és feleségét Princip halálos revolverlövésai. Így kezdődött az emberiség szörnyű tragédiája...

Ha hinni lehet az angol újságírónak,

ez az elátkozott autó azóta is szerencsétlenséget hozott mindenkire, akinek a sorsa kapcsolatba került vele.

Az autó a merénylet után hónapokig egy szerajevoi garázsban hevert. Ekkor Potiorek tábornok, aki a merénylet pillanatában szintén ebben a kocsiban ült és csak csodálatos véletlennek köszönhető megmenekülését, az autót kihozatta a garázból, átlakoztatta, majd minden útjára ezzel az autóval vitette magát. Vesztere tette: a vezetésére bízott osztrák-magyar hadsereget katasztrófába vitte és ő maga

szegényen, elhagyatottan halt meg egy elmegyógyintézetben.

Az elátkozott autó egy osztrák tiszt birtokába került. Két, egymást követő napon embereket gázolt halálra az országutakon s végül maga

a tiszt is életét vesztette egy autóbaleset következtében.

A háború után a Szerbiához csatolt Bosznia kormányzója vette birtokába az autót. Ismét átlakozták. A boszniai kormányzó négy súlyos karambol és félkarja elvesztése után eladta az átkozott autót egy orvosnak.

Félévvél később történt, hogy az orvost sürgősen egy környékbeli faluba hívták egy súlyos beteghez. Soha sem ért oda. Az országúton találtak meg összeroncsolt holttestét ötven lépésnyire a felborult autótól. A kocsit bevontatták a garázsba, kijavították és eladták egy gazdag földbirtokosnak. A földbirtokos fél év múlva csúdbe ment, majd kétségbeesésében

öngyilkosságot követett el.

Az autó most egy kereskedőhöz került. Egy hét múlva olyan karambolja lett, hogy két ember életét vesztette, az autó négy utasa pedig súlyosan megsebesült. A kereskedő gyorsan túladdott az átkozott kocsin. Ismét egy orvos vette meg, de amikor megtudta, hogy ez az autó már milyen szerencsétlenségeket hozott tulajdonosaira, potom árcn rátukmálta egy garázstulajdonosra, aki viszont tovább adta egy Bluntli nevű svájci autóversenyzőnek. Bluntli reklám céljaira használta fel autóját, mindenkinek elmondta, hogy ez volt a Szerajevóban meggyilkolt trónörökös autója. Csak nevetett barátai rémildözésén, akik óva intették, hogy vigyázzon, mert az autó még őt is szerencsétlenségbe fogja dönteni. Egy napon családjával együtt ezen az autón indult el nagy nyári körutazásra a Dolomitokba. Egy meredek hegyi úton a kocsit összeütközött egy lefelé haladó másik autóval és

az összeütközés következtében az elátkozott autó lezuhant egy többszáz méter mély szakadékba. Bluntli családjával együtt életét vesztette.

Az autót megint valahogyan rendbehozták és utána még ötször cserélt gazdát. Az új tulajdonosok is halállal bünhődtek ezért a vakmerőségért, vagy legközelebbi hozzátartozóikat ragadta el tőlük a halál. Aztán megint általános javítás alá került. Egy külföldi fiatalember vásárolta meg. Pár héttel később ezen a kocsin indult el esküvőjére. A kocsiban mellette ült menyasszonya, a hátsó ülésen pedig barátja foglalt helyet. Amikor utasait éppen a kocsit regényes történetével szórakoztatta,

az autó lesiklott a keskeny útról és a szakadékba zuhant.

Mind a hárman életüket veszítették.

A kocsit bevitték egy garázsba, de már senkinek sem jut eszébe, hogy újra rendbehozza. Szeretnének tudni a roncsos, ha ugyan akadna valaki, aki hajlandó volna megvásárolni.

Az utolsó évtized legszebb operettje

Pozsonyi lakodalom

Elragadó szöveg! Gyönyörű muzsika! Fény őrö kiállítás!

Pazar, új díszletek! Káprázatos toalettek! — Hatalmas felvonulások! Nagy táncok és filnélék! — Főszereplők: Krémer, Sándor Stefi, Kovács Kató, Bázsza, Czoppán, Gróf, Ditrói, Csóka, Fulóp Sándor, Borovszky, Réthely, Szendrey, Csengeri Aladár, Szentés, stb. stb.

Csütörtök és péntek este.

Megindultak a közmunkák

A belügyminisztérium kérdést intézett a királyi helytartóhoz arra vonatkozólag, hogy milyen közmunkák vannak folyamatban. A királyi helytartóság a belügyminisztériumhoz küldött jelentésében rámutat arra, hogy a tavaly megkezdett munkák folytatnak és ezenkívül már különböző új munkálatok megindultak. Ezeknek értéke együttvéve harminc millió lei. Ezenkívül odaitéltek munkálatokat kétésszáz millió lei értékben, májusban pedig három millió lei értékű közmunkára tartanak árlejtést és ezeket a munkákat június elején már megkezdik. A Temes tartomány öt megyéjében jelenleg százkét közmunka folyik huszonegyésszázmillió, a városokban pedig tizenhét közmunka kilenc millió lei értékben.

Egykori háremhölgyek és eunuchok nyomában

A háremek legendás őrei most borbélyok, masszörök, kozmetikusok és agglegényadókat tizenek

Ankara, május hónap. Amikor Kemál letette a szultánt és feloszlatták a háremet, egész Törökországban közhírré tették, hogy a háremhölgyekért érte jöhetnek hozzátartozóik. Istambuli francia ismerősöm, aki több mint harminc éve lakik az Arany-szarv öböl mentén épült házában, részletesen elmondta, milyen volt az, amikor a háremhölgyek hozzátartozói nap-nap után megjelentek a Top-Kapunál épült régi palota főbejárata előtt, hogy az anatóliai török bizottság elé bediktálják a szultáni hárembe eladott vagy elhurcolt hozzátartozóik nevét.

Az egykori szultáni palota hosszú előcsarnokában ült a bizottság és ide szólították be a szultán volt ágyasait, odaliskjait, kegyencnöit és főkegyencnöit, akik

életükben először lebbentették fel a fátylat arcukról.

Az eunuchokkal igazságtalanság történt

Ezen a délelőttön ankarai ismerősömmel autóba ültünk, hogy háremhölgyet keressünk a hegytetőn épült óváros viskórengetegében. Miközben az autó Kemal lovasszobrára mellett felfelé robogott a hegyre, ismerősöm az eunuchok sorsáról beszélt. Az eunuchok nagyrésze a borbély, kozmetikai és masszörszakmában helyezkedett el. Mutatott is Ankarában több szépségápoló intézetet, amelynek tulajdonosa a szultáni hárem egykori eunuchja. Az eunuchokkal éppen érkezésem előtt három nappal nagy „igazságtalanság” történt.

Törökországban ugyanis már hosszabb idő óta érvényben van az agglegényadó. Az eunuchok küldöttségileg kérték a pénzügyminisztert, hogy

Ó-Ankarában nem jutott el a XX. század

Útközben áthaladunk az óankarai piacon, amely most is pontosan olyan, mint száz évvel ezelőtt volt. Kemal ezt az elvárásolt, kacsalábon forgó várszerű hegyvároskát kivételes területté nyilvánította, a nagy reformokat itt nem alkalmazták, meghagyták ezt a települést ősi rendtelenségében, piszkában és zsvájában. Egyetlen törvény gondoskodik csak a tövöről, az, amelynek értelmében óankarai házat tilos tatarozni, vagy javítani. A rendőrség havonta végigvizsgálja a házakat és amelyik már veszélyesen rozzant, abból kiköltöztetik a lakókat, le az Új-Ankarába, a hegyen épült középkorból le a Kemal-féle húszadik századba, amelyről sokszor az az érzésünk, hogy inkább huszonegyedik század.

De most, itt a piacon még középkor van, a háremhölgybe burkolt úrú vagdalthús-kolbászkát itt sütik a járda mellett felelített paráztűzhelyen, az lveges tekintettel meredő juhfejek mellett alkusznaak megnek, az óankaraiak feketekává mellett alkusznaak egy-egy késre, vagy egy zsák lisztre, a szamarak hátán össze-összekoccan a pléh víztartály és a nők, főleg az öregebbek majdnem törvényellenesen burkolják fekete fejkendőjükkel nemesak a homlokukat, hanem az állukat is.

A sikkátorok között gyerekek, macskák és kutyák légiója,

itt-ott feltűnik egy kis hárány, vagy méltóságteljesen ügöző kecske, mögötte térdnadrágos, nagybajuszú öreg török.

ZAVAR AZ „IGEN” ÉS A „NEM” KÖRÜL

Néhány perc múlva megállunk egy masszív, fahavaját alacsony kapu előtt. Süt a nap. A kapuból kives udvar látszik, a kövek között csak itt-ott zöldel a fű. Az udvarban óankarai módra épült ház áll, amely furesamód emlékeztet a faberakásos régi tiri hegyikunyhókra. A házból öreg török jön elő. Első látásra roppant emlékeztet a híres Zoro Agára, aki azt állította magáról, hogy százötven éves. Török társalgás indul.

A rendőr hosszan és körülményesen előadja a kérdést, mire az öreg török meggondoltan kezdi a fejét rázni. En már dühösen el akarok indulni kifelé, amikor a rendőr visszahúz. Ja persze, itt ha nemet intenek, az igent jelent és fejbólintással mondják a nemet. Az idegen ezt Törökországban el-móletben rögtön megtanulja, de gyakorlatban mindig újra és újra becsapódik. Istambulban elkeseredetten mentem vissza a szállóba. mert a főpostán nem

Francia barátom sok délelőttöt töltött ebben az időben a szultáni előcsarnokban s elbeszélte, milyen furcsa volt az ellentét a drága ruhákba öltöztetett napsugártól is óvott bőri háremhölgyek és a borostás arcú, esőtől, szélől kicserzett bőri rokonok között. A szultánnak ebben az időben 213 háremhölgyét szabadították fel. Persze a háremnek sokkal több tagja volt. A háremhölgyek egy részét az eunuchok

Abdul Hamid halálakor megölték,

sokat az ex-szultán magával vitt Szalonikibe, sokat pedig hercegek és befolyásos szultáni méltóságok vettek magukhoz. Az egykori háremhölgyek bizottság által kiszabadított csoportjából sokan visszaköltöztek rokonaikhoz az anatóliai fennsíkra s francia barátom jól emlékezett, hogy több mint harminc ankarai volt.

nekik engedjék el az agglegényadó fizetését, hiszen őket gyermekkorukban akaratauk ellenére tették képtelenné a családi életre, igazán senki sem kívánhatja a szerencsétlen eunuchtól, hogy megnősüljön. A pénzügyminiszter azonban elutasította kérésüket, s most az eunuchok mindenkinek izgatottan magyarázzák, hogy milyen igazságtalanság történt velük.

Az ó-ankarai rendőrőrszobákban hosszú ideig kell magyarázgatni, amíg megériük, miről van szó s aztán már az egész — igen előzékeny — ó-ankarai rendőrlegénység háremhölgyeket keres. Végre, néhány telefonálás és hiábavaló érdeklődés után megindulunk rendőrkiisérettel egy biztos nyomon.

voitak hajlandók felvenni az expressz-ajánlott te-velet.

A portás emlékeztetett csak arra, hogy a nem itt igen. De hiszen — mondom a portásnak — hivatalnok mikor elindultam, még intett is kezével, hogy menjek el.

— Ugyan kérem, nálunk az is fordítva van, — emlékeztetett a portás. — Ha valaki olyan mozdulatot tesz, ami Európában azt jelenti, hogy „gyere ide”, az nálunk annyit jelent, hogy takarodj.

AZ ODALISZK KECSKÉT FEJ ÉS MOSOLYOG

Nos, az öreg török fejrázással közli, hogy jó nyolc járunk, s török ismerősöm tolmácsolja válaszat:

— Legkisebbik unokám a szultán odaliskja volt

Most megindulunk a hátsó udvar felé, megnézi a szépséges odaliskja. az öreg bajuszos legkisebbik unokáját. Életemben először fogok háremhölgyet látni! Már látom is lelkszemem előtt a sejtelmes pilanrású, éjfeketeszemű, csodás természetű háremhölgyet.

A hátsó udvar három méter. Öreg kecske túri megadóan, hogy egy rozzant némike fejje. A török beszélni kezd, s megmutatja legkisebbik unokáját. Az egykori háremhölgy nagynehezen feláll a kis náromlábú székről, egyik remegő kékeres kezében tartja a kecsketejes csajkát, a másik kezét mosolyra húzó ajka elé tartja. Már tudja, hogy az idegen gyaur öt egykori háremhölgyi minőségben kereste fel, s szemérmesen mosolyog, fogatlan inyét éphogy eltakarja kezefejével.

KÉTSZER LÁTTA A SZULTÁNT...

Az interju megkezdődik. Török ismerősöm és az óankarai rendőr a tolmácsok. A legtöbb kérdésre a volt háremhölgy csak szemérmesen vihog s negédesen ringatja magát. Összes közlései néhány mondatban összefoglalhatók:

— A háremben sokat énekeltek, sokat unatkoztak. Ó sárga seiyemruhát viselt és többször meg-büntették, mert túlságosan szerette a dulcsászat és elhízott.

A szultánt életében kétszer látta. De mint ki-derült: messziről.

A háremben több, mint hatszázan voltak s a szultáni lakosztály belső termeibe csak néhány kiválaszt-

tot juthatott be.

A többiek — ezt már nem a volt odaliskja mondja — ügylátszik, úgy éltek, mint egy kissé rideg leányintézetben, vagy inkább egy kényelmesen berendezett luxusbörtönben.

A háremhölgy nem engedi lefényképezni magát, s amikor elbúcsúzunk, leül a kecske mellé és tovább fej.

Pálóczi Horváth György

Pareskadés egy árvaház körül

Schwab Károly, gavosdiai földbirtokos 1918-ban Gavosdia község határában lévő kastélyát és birtokát Krassószerény megyének adományozta árvaház céljaira. Az árvaházat annak idején létesítették és az idők folyamán népfürdőt is építettek hozzá. 1922-ben azonban Schwab Károly örökösei végrendeleti formahibára hi-vaikozva, a kastélyt és a birtokot visszakövetel-ték és pert indítottak a megye ellen. Tegnap a helytartóságban ebben az ügyben Marta Alexandru dr. királyi helytartó elnökletével értekezlet volt, amelyen Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár, Teicu Cornel dr. helytartósági ügyész, Bolangeanu dr. Szerény megye főügyésze és Dohó István dr. lugosi ügyvéd, a felperesek ügyvéd-je vettek részt. A tanácskozásnak, amelynek folytatására legközelebb kerül a sor, célja, hogy a perben egyezséget hozzanak létre.

Az idei tavaszi és nyári női divatot mutatja be május 10-én a

Scala mozi Asszonyok

című filmjében, amelyben négy világsztár játsz-sza a főszerepeket: Norma Shearer, Joan Crawford, Rosalind Kussel és Paulette Goddard. Rajtuk kívül még 130 nő szerepel a darabban, melynek nincsen férfiszereplője és mégis minden a férfi körül forog. 40 gyönyörű ruhakreáció vonul fel a közönség előtt a filmben, melyben Hollywood legszebb színésznői lépnek fel.

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BÓNT?

= KÖZGAZDASÁG =

A devizaügyletekhez
szükséges könyvek

Kétszázmillió leibe kerül városunk téli tüzifaszükségleteinek beszerzése

A temesvári fakereskedők megbeszélést tartottak, amelyen a város lakosságának faellátását tárgyalták. A Kereskedelmi Testületek Szövetségének felkérésére folyt le az értekezlet és azon elsősorban a városi hatóságoknak ismeretes rendelkezésével foglalkoztak, amely a tüzifaellátást biztosítani kívánja. A város vezetősége ugyanis a napokban felszólította a fakereskedőket, hogy az 1940—1941 évi fűtési szezonban szükséges tüzifamennyiségről ez év szeptember elsejéig gondoskodjanak és ezzel a lakosság mutatózó igényeit idejében és fennakadás nélkül kielégíthessék.

Szeptember elseje után a termés szállítása miatt beálló vagonhiány

újabb olyan helyzetet teremthet, mint amilyen az elmúlt télen volt, amikor a lakosság a vagonhiány miatt nem jutott megfelelő mennyiségű tüzifához.

A mostani megbeszélésen a fakereskedők megállapították, hogy a rendelkezésükre álló fatelepek befogadó képessége kisebb, mint a lakosság egész évi szükségletének fedezésére megkívánt famennyiség. Ezért

indokolt volna a fatelepek kibővítése,

valamint a faelraktározást megszorító tilalom felfüggesztése, mivel a város belső területén öt vagon fánál többet nem szabad elraktározni. Gondoskodni kellene továbbá a szükséges tüze előteremtéséről is, mert a szükségelt hatalmas famennyiség vételárának azonnali kifizetése súlyos pénzügyi gondokat jelent. Temesvár városi tüzifaellátása egy fűtési szezonban húszezer vagon fát és 700 vagon szenet igényel.

Ez a mennyiség 210.500.000 leibe kerül és ez a horribilis összeg természetesen nem áll a kereskedők rendelkezésére a vételár azonnali kifizetésére. Kívánatos volna tehát a városi hatóságnak, esetleg a királyi helytartóságnak

olyirányú közbenjárása, hogy azok a pénzügyi intézetek, amelyek kereskedelmi ügyletek lebonyolításával foglalkoznak, a fabevásárlást célzó hitelek nyújtását előnyben részesítsék. Megállapítást nyert továbbá az is, hogy

a nyár elején beszerzett tüzifa beszáradása folytán sokat veszít súlyából,

viszont az árellenőrzési törvény a tüzifánál ilyen súlyvesztéseket nem ismer el. Indokolt volna tehát ennek a természetes súlyvesztésnek az elismerése. Ezenkívül a fakereskedők tudomására hozták a városi hatóságoknak és helytartóságnak, hogy egyelőre a tüzifában a termelők részéről nincsen ajánlat és ezért előbb meg kellene állapítani, hogy hol van tüzifa és gondoskodni kellene azoknak az akadályoknak az elhárításáról is, amelyek a tüzifa termelésének és eladásának útjában állnak.

Hiányzanak az erdőkben levő tüzifának a vasúti állomásokra való szállításához szükséges fuvarok is,

a meglevő fuvarokat pedig mezőgazdasági munkálatokhoz veszik igénybe. A közigazgatási hatóságoknak segédkezet kellene nyújtani, hogy a szükséges fuvarok rendelkezésre álljanak. Kértek végül a fakereskedők, hogy a CAPS, az állami fakitermelés részére is állapítsák meg a fáraakat az árellenőrzési törvény szellemének megfelelően és így ezek az árak mindenkire nézve egyformán kötelezők legyenek. Az erdőkiutakat részesítsék mind egyforma előnyben, hogy így megtarthassák versenyképességüket.

Az értekezlet ezen kívánságait részletes emlékiratba foglalták és még tegnap átnyújtották úgy a városi hatóságnak, mint a királyi helytartóságnak. Mindezek alapján remélik a tüzifaellátás problémájának az eddiginél könnyebb és eredményesebb megoldást.

Pénzügyi kihágások kedvezményes rendezése

A pénzügyminisztérium felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a folyamatban levő pénzügyi kihágások június 30-ig beadandó kérvény alapján kedvezményesen rendezhetők. Annak idején részletesen ismertettük ezt az április 1-i törvényt, amely szerint az egyszeres illetékek kivül a bírság 2—15 százalékát kell befizetni és ezzel az ügy teljes rendezést nyert. Ilyen rendezésnek a következő törvényeken alapuló

kihágások esetében van helye: 1. egyenesadó, 2. bányászati és forgalmiadó, 3. látványossági adó, 4. gépkocsiadó, 5. monopol-, szeszadó, 6. vám, 7. fogvasztási adó, 8. sacharinadó tárgyában megjelent törvények.

Június 30. után már megszűnik a kedvezményes rendezés lehetősége és szeptember végéig teljes összegben be fogják hajtani az addig nem likvidált bírságokat.

Az ünnepek elmúltával lanyhult az üzleti forgalom

Külföldi árukban érezhető a hiány

A bucurestii kereskedelmi és iparkamara heti jelentése szerint az ünnepek elmúltával a piacon lanyhulás állott be, ami az üzletkötések hiányában és hitelmegszorításokban jelentkezett. Gyengült a gyarmatárupiac. Egyes belföldi cikkek — étolaj és zsír — a fővárosi piacon korlátozott mértékben volt. Konzervhúsban a forgalom normális volt. Italokban az eladások az előző hét forgalmával összehasonlítva gyengültek.

Textilárúkbán a gyapjú, belföldi, kellő mennyiségben, gyenge kereslet, külföldi árú nincsen, a holt szezon beállott. Cérnában gyengék az eladások, külföldi árúban hiány, kézműárúban komplexen szortírozott raktárak, normális eladások. A rossz időjárás miatt a szezoncikkekben pangás.

Nehéz a beszerzés az építőanyagokban és csak most indul meg a tavalyi építkezés. Deszkákban hiányos raktárak, az eladások stagnálnak, az exportpiaci árak szilárdak. Vasárúban hiány betonvasban, drótban és lemezben. Csak mezőgazdasági cikkekben van forgalom.

Vegyi cikkekben hiányzanak a külföldi cikkek, míg belföldi árú elegendő van. A papírrak. táruk aszortáltak, áruhiány érezhető. Megszorított hitel.

Valamennyi cikkben erős korlátozás és a piacot csaknem teljesen a készpénzület uralja.

Megszűnt a búza kedvezményes vasúti exporttarifája

A kormány gazdasági bizottságának engedélye alapján a CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amelyben megszüntette a búza kedvezményes exporttarifáját. Eszerint az összes búzaszállítmányoknál a rendes belföldi tarifát számítják a vasúti pénztárak. Kivételt képeznek azok a tételek, amelyek szállításra már fel vannak adva, vagy pedig az exporthelyeken szállításra várnak, de az exportjuk folyamatban van. A rendelet azonnal életbelépett.

A külkereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben a bankokat és vállalatokat speciális könyvek vezetésére kötelezi, a devizaügyleteikkel kapcsolatban. A rendelet három speciális könyvet nevez meg, amelyek a következők: 1. Importörök devizasükségleteire vonatkozó nyilvántartási könyv. 2. A devizakéreszek nyilvántartási könyve. 3. A kompenzációs importtal kapcsolatos devizák nyilvántartási könyve. E könyvek vonalazása (raszterezése) aszerint a minta szerint történik, amelyet a Banca Nationala állapított meg. A könyveknek számítottaknak, átfűzöttnek, illetékeztetteknek és hitelesítettnek kell lenniük. A hitelesítés után e speciális könyvek láttamozásra bemutatandók a külkereskedelmi minisztérium külföldi fizetésének osztályán, ahol a könyveket nyilvántartásba veszik.

Azok a bankok és vállalatok, amelyeknek a Banca Nationala által láttamozott ilyen speciális könyvek vannak, továbbra is használhatják azokat, amíg azok betelnek, azonban az újabb ilyen könyveket már a külkereskedelmi minisztériumban kell láttamozásra bemutatniuk.

A Corvin szövetkezet beszámoló működéséről

A Corvin Általános Hitelszövetkezet e hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Magyar Házban. A közgyűlésen a szövetkezet vezetősége beszámoló az elmúlt évi működéséről, mely a nehéz gazdasági viszonyok ellenére is szép sikert mutat fel és bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy a szövetkezeti mozgalomnak a városi magyarság körében is van létjogosultsága. A közgyűlés fog határozni a tiszta jövedelem hováfordításáról, a tagoknak fizetendő osztalék nagyságáról és választás utján betölti a sorsolás utján kiesett igazgatósági tagok helyét.

Az igazgatóság kéri a tagokat, hogy a tárgysorozat fontosságára való tekintettel minél nagyobb számban jelenjenek meg és ily módon is adjanak kifejezést a szövetkezeti munka iránti érdeklődésüknek. A szövetkezeti munka iránt érdeklődő magyarokat, mint vendégeket szívesen látják a gyűlésen.

Anglia eladja a külföldi értékpapirjait

Anglia januári fizetési mérlege 60 millió fontsterlinges deficitet mutat, mivel az import 104 millióra emelkedett, főleg az amerikai hadiszállítmányok miatt. Szó volt arról, hogy a deficitet az aranyfedezetből pótolják, de az angol kormány egyelőre nem akar ehhez a módhoz nyúlni. Ehelyett a kiegyenlítés a külföldön elhelyezett értékpapírok likvidálása útján történik és e tekintetben első sorban az angol biztositóintézetek hatalmas külföldi értékpapírleltéje jönnek számításba. Anglia a háború első négy hónapjában 50 millió fontsterlinget adott el az amerikai tőzsdéken. Ez a tranzakció annyira óvatosan történt — napi 1—2 millió dolláros eladásokkal, — hogy a papírok árfolyamában semmi hullámozás sem állott be.

A közeljövőben újabb 50 millió fontsterlinges értékpapíreladás történik, amely mintegy hatvanféle papírt érint. Összesen 1 milliárd fontsterlinges ilyen külföldi értékpapír letét van és így a fizetési mérleg deficitje jó ideig ellensúlyozható és csak azután kerülhet sor arra, hogy a valutaparitást biztosító aranytartalek csökkenteljen.

(—) A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—873.13, dollár 211.65—216.95, svájci frank 47.51—48.75, holland forint 112.40—115.20, palesztinai font 852.84—874.16, egyiptomi font 873.54—895.38, belgas 35.60—36.54. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—582.08, svájci frank 31.67—32.50, francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.98—3.05, (felár nélkül) török líra 92.

Meghosszabbítják a lejárt importengedélyeket

A 3 ezrelékes illetéket nem kell újból befizetni

A külkereskedelmi hivatal feldolgozta az importkvótákra vonatkozó statisztikát és most az egyes cégek kontingenseinek megállapítására került a sor. A gyakorlat rávezette a hivatalt arra, hogy az importengedélyek három hónapos érvényessége rövid és egyelőre úgy méltányolják, hogy a kisebb keresek esetén — az érdekeltekre — meghosszabbítják az engedély

érvényességét. Igazolni kell azonban, hogy a kérelem nem az importőr hibájából állott elő.

Ion Christu külkereskedelmi miniszter úgy döntött, hogy az ilyen engedélyek átcserélésénél a 3 ezrelékes engedélydíjat nem kell újból megfizetni. Ez a kérdés eddig vitás volt és most a miniszteri rendelet véglegesen rendezi a méltányossági szempont figyelembe vétele mellett.

SPORTSEMÉNYEK

Electrica—Chinezul

B. liga mérkőzés

A központ határozata értelmében — mint már jelentettük — az Electrica—Chinezul B. liga mérkőzést május 10. napjára tűzték ki. A B. liga bajnokságban ez a mérkőzés nagy jelentőséggel bír és előreláthatólag elkeseredett küzdelemre van kilátás. Az Electrica meg akarja tartani jelenlegi helyzetét, viszont a Chinezul a bajnokság során elszenvetett vereségeit óhajtja korrigálni. A mérkőzés az Electrica-pályán pénteken délelőtt tizenegy órakor kezdődik.

Bajnoki mérkőzések

Tekintettel arra, hogy már csak kevés idő áll rendelkezésre a bajnokság lebonyolítására, szerdán két bajnoki mérkőzés játszottak Temesvárott. **Eredmények:** Banatul—Fratelia 4:2 (2:1). Az első helyen álló Fratelia vereséget szenvedett és így a Banatulnak megnövekedett az esélye. A gólokat Mircu, Miksa és Vodă, illetve Csöke (2) szereztek. **Kedma—Rapid 5:2 (3:1).** A játékvezető mindkét csapatból két-két játékost állított. Gólszerzők: Stei II., Löwenfeld, Stein I., illetve Irici (2).

Sporthírek mindenfelől

A skót válogatott legyőzte az angol katonai válogatottat. Skócia labdarúgó csapata legutóbb az angol katonai válogatottal ütközött meg és ennek során 4:1 arányú győzelmet aratott.

TENGEREK RABJA

Írta: RÉVAY GÉZA

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Utánnomlás tilos.

Az orszégyikörül voltak a legnagyobb bajok. A hosszú nápolyi tartózkodás és az utóbbi hónapok túlrövid utjai felemésztették az emberek kevéske fizetését, úgy hogy egyesek csöndes rezignációval néztek a Antwerpeni álldogálás elé. Voltak, akik már előre borzadtak a hosszú estétől, amelyeknek unalmát nem enyhíti semmi, legfeljebb egy-egy haziról jött levél.

Capitano Grosso örült legkevésbé Antwerpennek. Kikötőben drága a friss étel, nem is lehet úgy meggyűrbálni az adagokat, könnyen elérhető a konzulátus, a rovkapitányság... és bizony előfordul, hogy egyik-másik éhes matróz-társaság beállít a hatóságokhoz valamelyik déli vagy esti étel-adaggal és leteszi az asztalra.

Az ilyesminek aztán szomorú következményei szoktak lenni. Vizsgálat, újságcikk, hivatalos emberek jövés-menése a hajón...

Ettől félt nagyon Capitano Grosso, inkább apadjon a pénztárca, faljanak az emberek, csak ilyesmit ne... jaj, csak ilyesmit ne...

Ettől aztán olyan alaposan elromlott a kedve, hogy óriás léptekkel méregette a hid fa-padlóját... kilenc lépés oda, kilenc lépés vissza, nagy mérgesen belenézett az iránytűbe... káromkodott, ha a hajó nem volt irányban és ott fujtatott, szuszogott éjjel-nappal, míg az Angol csatornából ki nem evickéltek.

A január sem valami irigylésreméltó hónap arra felfelé, az Északi tengeren.

A lehorgonyzott világítóhajók csúnya tehén-bögése riogatja az aludni vágyó embereket... villogó bóják kacsingatnak jobbra-balra és mutogatják az utat az alattomosan lappangó homok-padok utvesztőjében.

Ott, az egyik homok-padnál történt.

Egy ember harminc ellen. Valami hősi éposznak gonolná valaki, ha az az egy nem lett volna történetesen Capitano Grosso és a harminc nem az Angelica tisztikara és legénysége.

Labdarúgó csapatok alakulnak a falvakban. A Romániai Futballszövetség átiratot intézett a királyi helytartósághoz, amelynek közbenjárását kéri arra nézve, hogy mándazokban a falvakban, amelyekben még nincsenek futbalcsapatok, tegyen meg mindent, ilyenek alakítására. A királyi helytartóságról értesítette a megyei prefekturák útján az érdekelteket községeket és rámutatott a labdajáték nagy testnevelési jelentőségére.

Tizennyolc ifjúsági játékost jelöltek az ifjúsági válogatottba. A szövetség összesen tizennyolc játékost jelölt ki, akik közül azt a csapatot fogják összeállítani, amely a magyar ifjúsági válogatottal mérí össze erejét. Az országos ifjúsági keretbe a következő játékosok kerültek be: Draghiescu, Cristescu, Marinescu, Catana, Teodorescu, Campeanu, Joja, Capusan II, Kovács, Ritter, Mladin, Mior, Zsifkovics, Andreescu, Niculescu, Marian, Stefanescu Farina, Opeltz.

Öszeállították a román csapat ellen játszó magyar ifjúsági válogatottat. A pécsi mérkőzés után, ahol a magyar ifjúsági csapat győzelmet aratott a horvát ifjúsági válogatott felett összeállították a magyar csapatot, amely valószínűleg ugyanaz lesz, mint a horvátok ellen. A csapat összeállítása a következő: Kukta—Hegyí, Németh—Zimonyi II, Bakos, Kéri—Hollósi, Harsányi, Bérczi, Borbély, Vezér.

Június 16-án kezdődnek a „kis” Középeurópai Kupa mérkőzések. Az ugynevezett „kis” Középeurópai Kupa kezdése június 16-án kezdődnek meg és 21-én fejeződnek be. A nyolcadik résztvevő csapatot sorsolás útján osztják be és az vagy román, vagy pedig szerb együttes lesz.

Ugy kezdődött az a nap is, mint a többi. Szabályos időközökben megszólalt a hídön a harang, a fűtők fűtöttek, hajógép zakatolt, a propeller kelepelt és a hajó orrán engedelmesen nyíltak szét a hullámok, hogy utat engedjenek az Angeliának.

Akkor szállta meg Capitano Grossot az ördög. A tengerészek amugy is babonásak, de mikor meglátták a dihtől rengő hajlőmeget... bizony volt, aki hirtelenében elfordult s titokban keresztet vetett.

Ugy tizenegy óra tájban — január huszonnyolcadiká volt — hivatta a kapitány az első tisztet.

— Sior Camalich — fordult oda hozzá — az oldalunk nagyon csúnyán néz ki. Így nem érkezhetünk meg Antwerpenbe. Mit fog szólni Cecchini, ha meglát bennünket? Tudja mit — mintha valami nagyszerűjuttott volna az eszébe, úgy felcsillant a szeme — két embert ki kellene kötni... hídát engednénk azokhoz a foltokhoz... és fessenek, mondjuk László lenne az egyik... a másik meg — gondolkozott kicsit — a másikat magára bízom. Csak aztán hamar meglegyen... hamar, mert korán sötétedik és holnap már nem lesz rá idő.

— Hát csúnyának csunya az a hely... de itt Camalich elnézte a fedélzeten dolgozó embereket — nehéz lesz ezt megcsinálni, mert hát megy a hajó, és nem lehet az embereket kilógatni a víz fölé... tiltja a törvény. Ha valamelyiknek eljár a szája a diplománkba kerülhet... én pedig még szeretnék elhajóztatni egy darabig, — nevette el magát Camalich.

— Micsoda törvény? Micsoda beszéd az, hogy eljár a szájuk? Nem merik... vörösödött el Capitano Grosso arca — nem merik ha mondom, csak gyeriünk, hivassa ide Juret. az a legöregebb köztük, aztán rajta... de minél előbb!

— Ne erőltessük, Signor Commandante — próbálkozott meg Camalich megint, nem lesz jó vége. Hátha belesik valamelyik a vízbe, ebben a ködben meg nem találjuk.

— Menjen, Sior Camalich... menjen... félórán belül fessenek!

— Capitano Grosso — merevedett meg az első tiszt — én ezt a parancsot nem fogom kiadni. Ön kiadhatja. ön a parancsok, Camalich megfordult és egyetlen szó nélkül lement a hidról.

Akkor jött az ördög. Felfújta a kövér kapitányt kétakkorára. Megmarkolta a gégejét, össze-

Radulescu Costel nyilatkozata a magyar-horvát mérkőzésről. Radulescu Costel a horvát-magyar mérkőzés játékvezetője a következőkben nyilatkozott a játékról és a csapatokról: Kemény, de nagyon szép játék volt. Két-három esetet kivéve a játékosok egészen korrektül viselkedtek. A horvátok gyerekek módjára állandóan reklamáltak. Mindkét részről tizenegyes büntetést követeltek, de ezt nem itéihettem meg, mert nem voltak súlyos esetek. Ami a horvátok gólját illeti, azt lesből érték el.

A pünkösti ünnepek alkalmával bajnoki mérkőzéseket játszanak a magyar csapatok. A magyar nemzeti bajnokságban pünkösd első vasárnapján bajnoki forduló lesz és ennek során a következő mérkőzések nyernek lebonyolítást: Haladás—Hungária, Ujpest—Taxisok, Ferencváros—Bocskai, Törökves—Kassai AC, Szeged FC—Kispest, Szolnok—Gamma FC, Ugyanezen a napon az Elektromos Eszéken vendégszerepel, ahol a Slávia lesz az ellenfele. Pünkösd hétfőn a Ferencváros Szabadkán játszik Bácska válogatottja ellen, míg az Elektromos az Elektra és a Rapid vegyes együttesével mérí össze erejét.

Vasárnap bonyolítják le a Déli Liga—Nyugati Liga mérkőzést. A szövetség vasárnap rendezi meg a második mérkőzést, amelyet a Déli Liga és a Nyugati Liga csapatai vívnak meg. Ez a mérkőzés lesz egyébként a legjobb alkalom arra, hogy a szövetségi kapitány megfigyelje a játékosok teljesítményét a válogatás szempontjából.

A DÉLI HIRLAP BUCURESTIBEN

a következő kioszkokban kapható:
Calea Victoriei és Bdul Elisabeta sarok
Calea Victoriei és Bdul Academiei sarok
Str. Lipscani, az Elite kávéházzal szemben
Str. Academiei, Union és Stanescu szállodákkal szemben
„Carpati”, Esplanade szállodával szemben
„Literatura”, Calea Victoriein

szorította, úgy, hogy azt hitte meg kell fulladnia. Az ereibe mérget csöpögtetett... az agyából kifacsarta az utolsó cseppnyi belátást is... aztán melére térdelt és rázta, tépte, rugta, marcangolta... és ordította a fülébe: „Hát te ezt hagyod!”

És nem hagyta. Elöntötte a vér és ordítani kezdett. Lászlót hivatva, Gloupacheket hivatva, Juret hivatva...

Mikor már ott álltak mind a hármán előtte, elbődült:

— Rögtön fogtok egy hidat és kiteszitek. Ott, ahol azok a rozsdás foltok vannak és nekem be legyen festve öt órára, mert... — itt nyelt egy nagyot mintha az ördög engedett volna a szorításból, — mert... nahát!

A három ember összenézett, aztán az öreg Jure nagyon csöndesen és nagyon szelíden megszólalt:

— Signor Commandante... la legge... a törvény...

— A törvény? Lusta kutyák vagytok... gyáva kutyák... rongy népség... falni azt tudtok... a szájatok az jár... napot lopni... aludni nagyokat... lóduljatok!

Akkor László egyre jobban ködösödő szemével előtt egyetlen pillanatra felvillant az agyonlőtt kutyája képe. Hallotta a dörrenést, a vízcsobbanást és megint látta a kajánul vigyorgó, hájas arcot... Aztán keményen, dacosan, tizenkilencévesen elcsattant a hangja:

— Nem! Nem megy ki senki festeni... se én, se más! Ha összedől ez a hajó akkor sem!

A kövér ember megszédült. Hogy neki ilyet merjen mondani valaki, hogy ilyen senki semmi ember... neki... a kapitánynak.

Meg kellett kapaszkodjon, mert azt hitte menten gutaütést kap. Gloupachek sápadt arcán mosolyba szaladt egy ránc, aztán kettő, három... végül már minden porcikája nevetett, úgy, hogy az öreg Jure is nevetésre huzta a száját.

— Micsoda pimacsáság... kiröhögni az embert... és az egyik tisztet együtt fuja a követ ezzel a bandával... lázadás... lázadás! LAZADÁS!

Capitano Grosso örvöngött. Lerohant a kabinjába, és mikor megint feljött a hidra, revolver reszketett a kezében. De nagyon reszketett és nagyon rosszul érezte magát az a fényesen csillogó kis acélszerszám. Ennél rosszabb kézbe nem is kerülhetett volna.

(Folytatjuk.)

Református ünnepi istentiszteletek

Vasárnap, a hó 12-én délelőtt tíz órakor istentisztelet és urvacSORAOSZTÁS lesz Ujkisodán. Este nyolc órakor anyák napi ünnepély. Hétfőn délelőtt tíz órakor lesz istentisztelet. Krizsántelen Sipos Benjámín házában vasárnap délután négy órakor lesz istentisztelet. Dettán az evangélikus kápolnában hétfőn délután négy órakor istentisztelet és urvacSORAOSZTÁS. Ezekben a helyeken és az említett alkalmakkor Nits István lelkes hirdető és oszti urvacSORÁT.

Mozi

MŰSOR

Csütörtökön, május 9-én:

APOLLÓ: A kirchfeldi pap (német film.)

CAPITOL: Oz, a csodák csodája (angol film.)

CORSÓ: Margit:3 (német film.)

SOALA: Az asszony vétkezik (francia film.)

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLTATA.

Csütörtökön, május 9-én a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Bratianu téren levő Götz gyógyszertár.

Gyárvárosban a Traian téren levő Kigyó gyógyszertár.

Erzsébetvárosban a Miron Costin ucca sarkán levő Merkler gyógyszertár.

Józsefvárosban a Bratianu ucca sarkán levő Craciun gyógyszertár.

Mehalában a Corvin gyógyszertár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Junius 1-én megnyílik a GOVORA GYÓGYFÜRDŐ

(JUD. VALCEA)

A jód és kén tartalmú ásványvíz gyógyhatást fejt ki: artiritizmus, reuma, köszvény, bőrbetegségek és szifilisz eseteiben. Physioterapiai intézet különböző kezelésekkal: inhalációk, permetezés, inhalálás, oxigénnel, süritett levegő, hidroelektrikus szénsavfürdők, iszappakkolások, elektrofango-terápia, ultraviolett és rövidhullámú besugárzások, diathermia, stb. a gyógyfürdő kiegészítésére szolgálnak.

Szállodák: PALACE és BALNEARA

a legmodernebb kénye lemmel berendezve és

Călimanesti fürdő

a csodás Căciulata ásványvizével artiritizmus, máj-, vese- és húgycsőmegbetegedéseknél. Ivókúra hajtó ásványvízzel, kén tartalmú viz-fürdők részére, hidrotériai és fizioterapiai intézet inhalálásokkal, permetezés, szénsavfürdők, ultraviolett és rövidhullámú besugárzások.

STRAND az OLT partján

Marele Hotel CĂLIMANESTI

teljes kényelemmel berendezve.

A fürdők és szállodák árai ugyanazok, mint az 1939-es szezonban. Junius és szeptember hónapokban teljes kezelés átalányárakkal (lakás, ellátás, fürdők, taxák) a Palace és Balneara, Govora és Marele Hotel Călimanesti szállodákban. Felvilágosításokat ad, vrospektusokat és árjegyzéket küld Societate „Govora-Călimanesti“ Bucuresti I., Str. Brezoianu 62.

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BÓNT?

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 51. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Alkalmazás

Bejárónő félnapra azonnal felvétetik IV., Ion Bratianu ucca 29. III. 14. 955

Utazót gépszakmában, agilit, nyelvismeretekkel keres. Ing. Schedivetz, Timisoara IV., Str. Bratianu 39. 975

Lakás

Modern 1 szobás, főregmentes lakást keresek, esetleg június 1-től, villamos megálló közelében. Telefon 45-60. 966
A Temesvári Bank épületében modern 5 szobás lakás kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házközvetőségénél. 830

Négyszobás modern lakás, összes mellékkeliségekkel azonnalra, vagy későbbre kiadó. Lift a házban. I., Str. Gheorghe Lazar 4. Közelebbit Andres dr. irodában. Telefon: 35-37. 971

Háromszobás komfortos lakás a Gyár városban Str. Dacilor 10. (Fő ucca Kovács dr. patika alatt) azonnal kiadó. Közelebbit: 38-48 telefonszám alatt. 960

Adás-vevés

Dura elem L-t 15! Super elem patent 15 leu. Cristal elem 14 leu. Rádióhallgatóknak engedmény. Veszek: használt kerékpárt, varrógépet és gyermekocsit „Motorica” Arad. 214

Erzsébetváros legszebb helyén, pár lépésnyire a Capitol mozitól elsőrendű házhely eladó. Kockakörút, vízvezeték, csatornázás létezik. Timisoara, III., Str. Odohescu 60. ajtó 3. 974

Keresek egy jókarban lévő női kerékpárt. Telefon: 26-78. 973

Erzsébetváros legszebb helyén 3 szobás családi ház eladó. Közelebbit a kiadóban. 909

Címtárt Rudolf Mosse legutolsó kiadású megvételre keresek. Ing. Schedivetz, Timisoara, IV., Str. Bratianu 39. 976

Bútor, teljesen új, modern diófa hálószoba és egy használt diófa ebédlő-olcsón eladó. II., Str. Dorobantilor 1. 964

Traktorokat, gőzgépeket, cséplőket, motorokat, hengerekéket és herefej-töket azonnalra szállítok. Ing. Schedivetz, Timisoara IV., Str. Bratianu 39 szám. 961

Külföldi

Ezüstfogantyús bot 1932 okt. 27. bevéséssel, valahol elmaradt. Szíves értesítést kérek róla a Déli Hírlaphoz, Kubán Endre. 867

Csinos fiatal özvegyasszony, 155 lánc birtoka vezetéséhez nőtlen vezetőt keres. Felvilágosítást ad: Bizony Ferenc ügynökség, Temesvár IV., Vácárescu 11 szám. 931

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma:

28-10.

Mélyen megrendült lélekkel jelentjük, hogy

BARUCH SALAMON ur

textilnagykereskedő

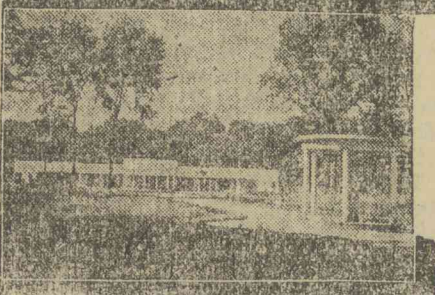
61 éves korában május 7-én elhunyt.

A mindannyiunk által olyan mélyen szeretett és feledhetetlen halottunk temetése pénteken, a hó 10-én délután 4 órakor lesz a zsidó temető halottas csar nokából.

Timisoara 1940. május 8.

A gyászoló család.

BAILE LIPOVA-BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegény és női bajokat.

Szezon:
május 1-től
október 15-ig